

n e d e l j e k i

Primorski dnevniki

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 50 lir

TRST, nedelja 7. junija 1964

Leto XX. - Št. 135 (5818)

Umesten predlog poslancev KD

V četrtak smo v našem dnevniku objavili nadvse zanimiv zakonski predlog, ki vsebuje »posebne določbe za pouk v osnovnih šolah v italijanskih občinah albanskega porekla«. Zakonski predlog nosi št. 1326 od 30. aprila 1964. Poslanski zbornici ga je predložilo 13 demokratijskih poslancev na čelu z dr. A. Ruffinijem, prof. S. Foderarom in dr. F. Restivom. Gre za 62 občin v 12 pokrajinah z okrog 20.000 prebivalci. Največ takih občin je v pokrajini Cosenza in Campobasso. Takoj moramo povedati, da ne gre za osnovne šole z albanskim učnim jezikom, temveč za to, da se uveljavijo poseben program, ki bi v prvih dveh razredih prvega cikla moral »olajšati učencem prehod z materinega jezika k italijanskemu jeziku«, v razredih drugega in tretjega cikla pa zagotovil »spособnost branja in pisanja materinega jezika ter zadostno poznavanje kulturnega in zgodovinskega bogstva in običajev« albanske skupnosti.

1. da je treba »jezikovno in kulturno bogastvo, katerega obstoj ne jamči noben zakon, zaščititi: za zaščito zainteresiranih manjšin, iz moralne dolžnosti do prednikov sedanjih državljanov tujega jezika« in iz »dolžnega spoštovanja do ustavnega načela, ki ga vsebuje člen 6 naše ustave, ki izrecno zagotavlja in potrjuje jezikovnim manjšinam pravico, da jih bo državna zakonodaja ščitila«.

2. »Brezbržnost zakonodajalca bi bila krivična in neupravičena in bi s časom odločilno pripomogla k temu, da bi zamrle in se porazgubile jezikovne, kulturne, folklorne z ustavo zajamčene vrednote. Pomislimo le, da se v številnih občinah, v katerih se je nekoč govorilo po albansko skozi stoletja in zaradi pomankanja zaščitnih zakonov, albansko ne govori več«. Zato je sedaj »mujno vprašanje, ki se postavlja, prav zaščita jezikovnih manjšin v občinah, v katerih je njihov jezik še vedno običajno v rabi« ter je treba »šolsko zakonodajo tej stvarnosti prilagoditi«.

3. »Kolkor se ne bi glede tega ustrezno ukrepalo, bi to med drugim pomenilo, krsiti najosnovnejša pravila šolske pedagogike in psihologije, na podlagi katerih se mora učitelj znati prilagoditi zahtevam učencev in okolja, v katerem ti živijo in so živelji«.

4. »Z druge strani pa to ustreza načelom veljavnih didaktičnih načrtov, ki jih je pred kratkim poudaril Luigi Gui, minister za javno vzgojo, v odgovor na neko vprašanje parlamentu«.

5. »Vsi razumemo velike neveselčnosti, ki izhajajo iz dejstva, ko učitelj s težavo razume svoje učence, medtem ko se morajo mnogi od teh s svoje strani tout courtoisizirati samo v italijanski, v kateri so se pred tem povečini kaj malo vadili. Ker se ne morejo izražati, kot se izražajo po navadi, in ker je težko improvizirati predvod v italijansko, so učenci občin tujega jezika primorani opraviti prve cikle svoje šolske vzgoje v velikih težavah. Pomislimo, da se z druge strani tudi sami učitelji pogosto znajdejo v težavah in pozivajo stare svojih učencev, naj se doma izogibajo rabi materinega jezika in naj govorijo samo v italijanski, ki pa jo vrh vsega tudi sami komaj približno znajo. Doma, na ljudskih prireditvah, pri verskih obredih govorijo otroci zadevnih občin v jeziku, ki je drugačen od italijanskega, žive po tradicijah svojih prednikov, slišijo govoriti o njihovi zgodovini, toda predvsem — in dobro je to ponoviti — se izražajo v materinem jeziku, ki ni italijanski...«

6. »Zato nastaja ta zakonski predlog iz objektivnih potreb ustavnega, didaktičnega in psihološkega značaja«.

7. Člen 3 zakonskega predloga je le »konkretno izvajanje člena 240 enotnega besedila zakona o osnovnem šolstvu, ki je bil odobren s kr. odlokom od 5. februarja 1928 št. 577, ki se glasi: »Pri nameščenju na šolah v občinah, kjer se po navadi govori jezik različen od italijanskega, se bodo bolj upoštevale tiste učne moči, ki dokažejo, da v za-

... (Nadaljevanje na 2. strani)

Prihodnjo soboto zvečer in v nedeljo popoldne ter zvečer bo v Auditoriju druga revija slovenske popevke »Trst 64«, ki jo po lanskem prvem uspehu organizira prosvetno društvo Barkovlje s sodelovanjem orkestra Miramar. Na sporedu bo tokrat 21 novih popevk z izvirnim slovenskim besedilom, ki jih bodo peli novi in lanski pevci ter pevke iz Trsta in okoliških vasi. Za revijo vlada veliko zanimanje in je pričakovati, da bo lepo uspeła. Po reviji bo orkester s pevci nastopal na raznih prireditvah. — Na gornjih slikah: Pozavne (Godina, Barbiani, Kocijan in Russo), ženski vokalni kvartet Melody (Milka Milič, Savina Valetič, Marta Valetič in Jadranka Suligoj) ter saksofoni (Terčič, Bogatec, Besednjak, Getz in Lukša). (Na 4. strani čitajte obširno reportažo)

Po posredovanju Johnsona in gen. Limnitzerja, poveljnika NATO stanje pripravljeno in Cipru včeraj preklicano

Toda položaj je še vedno zelo napet in ga z veliko zaskrbljenostjo spremljajo, zlasti v Londonu in Washingtonu, ker bi spopad med Grčijo in Turčijo pomenil smrtni udarec atlantskemu paktu - Odločen nastop grške vlade in poveljstva grških pomorskih oboroženih sil

NIKOZIJA, 6. — Ciprska vlada je danes zjutraj preklicala stanje pripravljeno, ki je bilo proglašeno sinoči zaradi groženj turške vlade, da bo na Cipru intervenirala. Opazovalci mislijo, da je ta ukrep rezultat nasvetov, ki jih je dal predsednik ZDA Johnson predsedniku turške vlade Inonuju. Veleposlanik ZDA je danes zjutraj obiskal turškega zunanjega mi-

nistra Erkina in se z njim razgovorjal eno uro. Erkin ga je obvestil o pogojih za njegov obisk v Washingtonu. Dopolodne pa so se turški voditelji posvetovali o Johnsonovem vabilu Inonuju, ki bi odpotoval v ZDA prihodnji petek — kot se je zvedelo — s pogojem, da bi ZDA vodile obkol aktivno politiko glede ciprskega vprašanja.

Položaj na Cipru je še vedno napet. Ciprski notranji minister je izjavil novinarjem, da se njegova vlada boji, da bo voditelj ciprskih Turkov Fa zil Kučuk proglasil neodvisno turško ciprsko državo, ki bi jo takoj priznala turška vlada. Toda Kučuk je kmalu nato odločno dejal, da ciprski Turki nimajo nikakršnega namena proglasiti neodvisno državo. Iz Aten poročajo, da su se vedno v veljavi ukrepi, ki jih je sprejelo grško vrhovno poveljstvo. V Atenah prevladuje mnenje, da se je Turčija odpovedala svojim načrtom za invazijo Cipra predvsem zaradi posredovanja predsednika Johnsona, za njim pa gen. Limnitzerja, poveljnika NATO, ki je nenadoma obiskal Ankaru. Pri tem se poudarja, da sta Grčija in Turčija članici atlantskega pakta. Kljub temu v Atenah smatrajo, da je opustitev turških načrtov povzročil predvsem odločen nastop grške vlade, ki je takoj sklenila, da se bo z vsemi sredstvi uprta enostranski intervenciji Turčije na Cipru. Vendar pa ugotavljajo, da je položaj še vedno težaven in da se grška vlada ne bo odpovedala svojemu odločnemu zadržanju. Grško pomorske sile kaže, da se zgodaj zjutraj odplule proti Egejskemu otočju in Dodekanesu, da bi bile pripravljene v primeru turškega izkrcanja na Cipru. Grški zunanji minister je takoj obvestil ameriškega in angleškega veleposlanika v Atenah, da so grške oborožene sile pripravljene zavrniti sleherni turški napad. Ni izključeno, da bo general

sedem dni v svetu

Italija

Pismo, ki ga je zakladni minister Colombo poslal sredi maja predsedniku vlade Moro in v katerem je v zvezi s sedanjo gospodarsko konjunkturo zagovarjal stališče, da je treba naprej stabilizirati gospodarstvo, šele nato preiti na ureditve tistega dela vladnega programa, ki zadeva reforme gospodarskih, socialnih in političnih struktur družbe in države, je sprožilo ostro polemiko tudi v okviru vladne koalicije, ker se povsem upravičeno smatra, da minister v sedanjih urah, ne more in ne sme zagovarjati stališč, ki so kakorkoli nasprotju s programom in obvezami vlade, v kateri sodeluje. Zlasti pa se Colombo zameri, da je za vsebino njegovga pisma izvedel neki rimski dnevnik, ki ga je obširno citiral v svoji številki od 27. maja in ponovno potrdil, tudi kljub demaršiji ministra Colomba, da ni vse točno tako, kot je bilo objavljeno. Celotna zadeva je torej zelo nejasna, tudi če se ve, da je namreč ministru Colomba prav tako, kot je razvidno iz tega, kar je bilo objavljeno v zvezi s tem njegovim zloglasnim pismom. In to nejasnost, pa tudi dejstvo, da ima zakladni minister v vladi levega centra drugačno stališče, kot je program vlade, v kateri neposredno sodeluje, zaključka dejstva in teva opozicija ter utrajno zahteva, naj predsednik vlade sezani parlament z vsebino tega pisma in naj pomeni, kakšno je stališče vlade: ali je zanjo veljaven vladni program, ali pa stališče zakladnega ministra.

Sproči tega je vodstvo PSI zastavilo nov setenotni predstaviteljski strank vladne koalicije, da se celotna zadeva temeljito razčisti. Ta sestanek je bil v petek. Na sestanku so bili tudi šefi vladnih delegacij: predsednik vlade Moro, podpredsednik centra in zunanji minister Saragat in pravosodni minister Reale. Sestanek je trajal skoro šest ur, na koncu pa so izdali skupno sporočilo, v katerem poudarjajo veljavnost vladne koalicije levega centra in njenega programa, hkrati pa se pripominja, da ukrepi za stabilizacijo gospodarstva ne smejo iti v izključno škodo delavcev, ker morajo vse kategorije prispevati sorazmerno s svojimi možnostmi, da se premostijo sedanje težkote in da se zavaruje stabilnost denarja in cen, kakor tudi raven za zaposlitve. Hkrati pa se stabilizacija pa bo vlada nadaljevala uresničevanje svojega programa, glede katerega je prešla za upnico parlamenta, in ta program bo uresničila, ne da bi se odpovedala kateremu koli njegovemu delu, »v okviru načrtovanja in s podporami upravljanjem gospodarske stvarnosti, programskih obvez in reform, ki kvalificirajo vlado«. S tem duhu se ponovno poudarja konstruktivna vrednost napovedanih reform, ki so že v razpravi v parlamentu ali ki mu bodo v kratkem predložene; te reforme so lastne demokraciji, ki se zaveda vrednosti svobode in pravičnosti, in ki sta zanjo značilni. Skupno sporočilo zaključuje, da vlada in stranke čujno skupno odgovornost, da uresničijo dolžnost in iskreno politiko svobode in napredka, ki naj zagotovi in razvije demokracijo življenja in Italiji.

Senat je zaključil splošno razpravo o proračunu za drugo polletje 1964; jutri bosta odgovorila poročevalca (večine in manjšine), nato pa bo spregovoril predsednik vlade Moro, ki bo hkrati tudi govoril tudi na interpelaciji in vprašanja senatorjev v zvezi s pismom zakladnega ministra Colomba.

Senat je zaključil splošno razpravo o proračunu za drugo polletje 1964; jutri bosta odgovorila poročevalca (večine in manjšine), nato pa bo spregovoril predsednik vlade Moro, ki bo hkrati tudi govoril tudi na interpelaciji in vprašanja senatorjev v zvezi s pismom zakladnega ministra Colomba.

Senat je zaključil splošno razpravo o proračunu za drugo polletje 1964; jutri bosta odgovorila poročevalca (večine in manjšine), nato pa bo spregovoril predsednik vlade Moro, ki bo hkrati tudi govoril tudi na interpelaciji in vprašanja senatorjev v zvezi s pismom zakladnega ministra Colomba.

Senat je zaključil splošno razpravo o proračunu za drugo polletje 1964; jutri bosta odgovorila poročevalca (večine in manjšine), nato pa bo spregovoril predsednik vlade Moro, ki bo hkrati tudi govoril tudi na interpelaciji in vprašanja senatorjev v zvezi s pismom zakladnega ministra Colomba.

Ciper

Vse kaže, da se je prejšnji teden na Cipru začela nova nevarna faza napetosti. Najprej je ciprska vlada mobilizirala več tisoč mladeničev na podlagi zakona o šestmesečni obvezni vojaški službi, ki je bil pred tem sprejet v parlamentu, seveda v odsotnosti poslancev turške manjšine, ki se dolga parlamenta sabotira. Kučuk, voditelj te manjšine, je proti temu zakonu in proti mobilizaciji protestiral, hkrati so se začele turške vojaške sile koncentrirati v Aleksandriji, ki je samo 200 km oddaljena od Cipra. Takoj nato so začele pred Nikozijo križariti turške vojne ladje. V petek zvečer je bila objavljena izjava turškega zunanjega ministra, ki je zagoril, da bo sprico »rednega razvoja ciprske krize, nekega dne morala Turčija na Cipru intervenirati, če bodo ciprski Grki nadaljevali s svojimi profankoznim delovanjem«. Tudi predsednik turške republike je izjavil, da se Turčija »ne boji napada ali biti napadena, čeprav nima namena razbijati mira«. Ameriški veleposlanik v Ankaru, ki je predsednika vlade Inonuju v zadnjih dneh še večkrat obiskal, mu je že izročil vabilo predsednika Johnsona, naj pride v Washington, da bi ga prepričal, naj opusti načrte o invaziji Cipra.

Nevarni Goldwater

Ne samo Amerika, temveč ves svet je kar precej zaskrbelo dejstvo, da je pred mesec dni na pripravljah političnih kandidata za letošnje novembrske predsedniške volitve v republikanski stranki prav njen najbolj konservativni in nasadnijski vrhovec Goldwater z 51 odstotki glasov. Proklamiral mnogo bolj zmernega Rockefellerja. Goldwater je najbolj znan po izjavi, da je treba vprašanje Indokinije rešiti z atomsko bombo, ki naj bi jo po njegovem mnenju odpravil v džunglo, v kateri se skriva vso ameriško Kalifornijo pa so najzaprtejši predvolilni preizkušni teren za določitev predsedniških kandidatur, ker velja njen politični položaj nekakšno »vprašanje za vse ZDA«.

Goldwaterja — tako piše ugledni newyorški dnevnik — bo imela za posledico, da najbrž ne bo

(Nadaljevanje na 2. strani)

DANES

Glavna pozornost mednarodnega javnega mnenja je bila včeraj od ranega jutra osredotočena na ponovno nevarnost izbruhov polne, ki je prošnje za nenadomazno zagrožila med Grčijo in Turčijo zaradi nevarnosti odstranjenja predsednika ZDA Johnsona in osebnih poveljnika NATO gen. Limnitzerja v Ankaru, kjer je ameriški veleposlanik izročil predsedniku turške vlade Inonuju vabilo, v kateri je bilo rečeno, da je morebitna vojna med dvema članicama atlantskega pakta zadala NATO smrtni udarec. V istem smislu je posredoval tudi gen. Limnitzer. Vse kaže, da so v Ankaru zaradi tega nekoliko užaljeni in predsednik vlade Inonu prav zaradi tega še ni odgovoril na Johnsonovo vabilo, naj pride na razgovore v Washington. V krogu turške vlade namreč trdijo, da je prošnje obilne in imajo nikakršnega pomena. Toda položaj okrog Cipra je še vedno napet; po eni strani so turške pomorske sile osredotočene dvesto kilometrov od mesta Aleksandrije, enote grške vojske morarice so na podlagi Egejskega otočja in Dodekanesa, nekatere grške enote patrulirajo v bližini otoka; v Nikoziji pa se je zvedelo, da so z manevri začele v vzhodnem Sredozemlju tudi enote sestave ameriškega brotnjaka. Tako v Londonu kot v Washingtonu nadaljnji razvoj dogodkov zelo skrbno spremljajo.

Druga vest, ki je povzročila nepravilno obširne komentare v zahodnem tisku in v radijskih in televizijskih oddajah, je novica, da se bo jutri v Londonu, kjer je treba graditi sestavo ameriškega vojske, Njune razgovore povezujejo na Zahodu predvsem s sovjetsko-kitajskim sporom. Pri tem omenjajo, da je prav v zadnjih dneh moskovski tisk objavil tri članke o pomembnem odnosu med socialističnimi državami, in sicer v protiklasijski funkciji, ter izrazil željo po rednih periodičnih sestankih med ministri socialističnih dežel zaradi boljše koordinacije politike in uspešnejšega sodelovanja. Zato so ko, mentorstvo, mnenja, da je treba leninjski sestanki postaviti prav v okvir ter dodajajo, da ZDA sicer nasprotuje sklicanju mednarodne konference komunističnih strank ter s tem v zvezi izključivati in obsojati, vendar pa Tito ki lahko sprico številnih pripravi jih ima v mednarodnem komunističnem gibanju, tudi KP ZSSR ne samo svoje mnenje, temveč tudi občutno pomoč.

Na normandijski obali so se nadaljevale svečanosti v zvezi s prstavo dvajsete obletnice izkrcanja zaveznikov. V Rimu je bila včeraj druga seja vlade, na kateri je predsednik Moro poročal o vsebini svojega odgovora, ki ga bo jutri v senatu prebral v zvezi z interpelacijami zaradi vsebine znamenitega pisma ministra Colomba. Poleg tega je vlada sprejela zakonski predlog v nadaljnem znižanju uvoznih carin v smislu določb rimskega sporazuma o skupnem evropskem tržišču. V senatu pa se je zaključila debata o državnem proračunu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Preveč prijateljstvo otoka Cipra

PO URADNEM OBISKU PREDSEDNIKA SFRJ NA FINSKEM

Tito se bo jutri v Leningradu sestal z Nikito Hruščovom

Včeraj so bili zaključeni jugoslovansko-finski politični razgovori - Titovo slovo od Laponcev med nenadnim snežnim viharjem

BEograd, 6. — Danes je bilo uradno sporočeno, da se bo predsednik Tito po vrnitvi iz Finske na vabilo Nikite Hruščova zadržal v Leningradu. Po še nepotrjenih informacijah bo maršal Tito v ponedeljek jutraj prispel iz Helsinkov v Leningrad, od koder se bo v torek popoldne oziroma v sredo zjutraj po razgovorih s Hruščovom, vrnil v domovino.

V Helsinkih so se danes končali jugoslovansko-finski politični razgovori. Po informacijah iz krogov obeh delegacij sta maršal Tito in dr. Kekkonen v podrobni analizi svetovnih dogodaj ugotovila podobnost pogledov na najvažnejša mednarodna vprašanja. V razgovorih so bili doseženi pozitivni rezultati tako glede proučevanja mednarodnih vprašanj, kot glede dvostranskih odnosov. V proučevanju je bila mednarodnega položaja, je bila posebno poudarjena zainteresiranost obeh držav za ohranitev miru in za popuščanje napetosti in potreba nadaljnjih naporov za doseg sporazuma o razorožitvi.

Maršal Tito se je vrnil danes zjutraj v spremstvu dr. Kekkonena iz Laponcev v Helsinke. Pred odhodom iz Rovaniemista sta predsednika obiskala dve moderni soli za strokovno izkazovanje fantov in dečlet severnega dela Finske. Po razgovorih z voditelji šole so pripadniki maloštevilne laponske etnične skupine povabili predsednika Tita in njegovo soprogo v svoje šole, kjer so jim pripovedovali o svojih običajih, normadah življenja in izročilu. Vendar je prebivalstvo glavnega mesta Laponske se je kljub snežnemu viharju, ki je po večerjujem sončnem vremenu nepričakovano izbruhnil danes zjutraj, zbralo polnoštevilno po ulicah in pred jugoslovanskimi gostovi prisrčno poslovilo.

Predsednika Jugoslavije in Finske sta nočjo v razgovorih z novinarji na sprejemu, ki ga je mestni svet Helsinkov priredil v čast gostom, izrazila svoje želje, da bi se v prihodnosti rezultati obiska in razgovorov. Maršal Tito je s svoje strani pripomnil, da je na Finskem povsod naletel na prisrčen in prijateljski sprejem in poudaril, da je prijetno presenetila toplina sprejema obiskovalcev, ki jih je finska vlada vlagala za razvoj severnih krajev Finske. Dr. Kekkonen pa je izrazil prepričanje, da bo verjetno še letos oziroma prihodnje leto imel priložnost, da ponovno obišče Jugoslavijo.

Malinovski odpotoval

BEograd, 6. — Sovjetska vojaška delegacija pod vodstvom maršala Malinovskega je danes po desetdnevnem uradnem obisku v Turčiji odpotovala v domovino. Na tiskovni konferenci, neposredno pred odhodom z letališča, je Malinovski poudaril, da je obisk prispeval k utrditvi prijateljskih odnosov med obema socialističnima državama in da neovdornost ugodne perspektive za nadaljnji razvoj. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da so se gospodarski, kulturni in drugi odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo zredila leta precej razširili, kar bo nedvomno služilo uspešni izgradnji socializma in komunizma v obeh državah. Sovjetski obrambni minister je poudaril tudi uspešen razvoj prijateljskih odnosov med obema armadama, katerih naloga je varovati mir in na ta način zagotoviti napredni slovočstva. Neposredno pred odhodom je govoril o mednarodni politični situaciji in o mednarodni politični situaciji.

Umesten predlog

(Nadaljevanje s 1. strani) dostni meri obvladajo krajevni jezik.

8. «Z odobritvijo tega zakonskega predloga bo parlament v duhu spoštovanja ustavnega načela, storil uslugo kulturi, zaščiti kot dragocen jezikovni in folkloristični zaklad, konkretno bo splošno priznana načela šolske pedagogije in psihologije in bo zagotovil zakonitim in stoletnim željam navdne italijanskega ljudstva, pa čeprav tujeja izvor.

Nobenega dvoma, da veljajo vsa ta načela tudi za prebivalstvo slovenskega jezika v videnski pokrajini, prav tako kot za prebivalstvo albanskega jezika v zakonskem predlogu omenjenih 12 pokrajin. S tem seveda nikakor nismo trdili, da je moč vsa ta načela uresničiti samo na način, ki ga vsebuje zakonski načrt trinajstih demokratijskih poslancev za albansko skupnost v Italiji. Se vedno smo namreč mnenja, da bi ta načela najbolje v praksi izvajali s pomočjo zakona na podlagi katerega bi se ustanovila tudi v videnski pokrajini za slovenske učence šole s slovenskim učnim jezikom. Vsekakor pa našeta načela — v kateri koli konkretni obliki — ne bi smela veljati samo za Italijanske državljanke albanskega jezika.

S. R.

riške čete v isti dobi uničile samo 60 nacističnih divizij.

Romunija, Bolgarija in Madžarska v GATT

ZENEVA, 6. — Član romunske delegacije na mednarodni konferenci, ki za trgovino je potrdil stike romunske delegacije s tajnikom GATT Wynghanom Whitom in pripomnil, da ni verjetno, da bi romunska vlada utegnila pravčasno pripraviti prošnjo za pridružitve h GATT, da bi jo predložili na zasledanju organizacijskega sveta GATT, 25. t.m. V vrh, ki so blizu GATT, so sporočili, da sta tudi Bolgarija in Madžarska sondirali teren za pridružitve h GATT. To vest je danes uradno potrdil šef romunske delegacije na mednarodni konferenci za trgovino Mir. ča Malitza. Vest je vzbudila v pristojnih krogih v Zenevi precejšnjo senzacijo, ker je sovjetski delegat izjavil pred nekaj dnevi, v imenu držav Comecon, da bodo socialistične države zamenjale GATT, klub bogatašev, z neko novo resnično mednarodno institucijo.

V GATT je že Českoslovaška, kot polnopravna članica; Jugoslavija, ki je zasnova članica, in Poljska, ki se je pridružila s posebnim sporazumom.

Lesni sejem v Ljubljani - odprt

LJUBLJANA, 6. — Na gospodarskem razstavišču v Ljubljani so danes slovesno odprli 5. mednarodni lesni sejem, na katerem razstavljajo 132 razstavljalcev iz 11 tujih držav in Jugoslavije. Jugoslovanska podjetja so razstavljala v glavnem končne izdelke lesne industrije, namenjene za izvoz. Podjetja iz 11 tujih držav pa razstavljajo v glavnem razne vrste strojev za predelavo lesa. Sejem bo odprt do 14. junija.

Drugi dan proslav «Dneva D» v Normandiji

PARIZ, 6. — V krajih na obali Normandije so se danes nadaljevale svečanosti v zvezi s proslavo 20-letnice najdaljšega dneva ali «Dneva D» — 6. junija 1944, ko so se zavzele čete izkralce in začele z osvobajanjem Evrope izpod nacistične okupacije. Proslave so se vršile po napovedanem programu, je namesto ameriškega generala Bradleyja, posebnega Johnsonovega odposlanca, je prvi svečanosti sodeloval ameriški veleposlanik v Parizu Charles Bohlen. Glavna svečanost je bila ob 10.30 na ameriškem pokopališču, kjer počiva 10.000 ameriških vojakov. Ki jih je bilo okrog 2.000 je govoril minister Selinczy, ki je poudaril, da se je po izkrcanju 6. junija 137.000 francoskih partizanov lahko vključilo v redne enote francoske vojske.

Zahodne tiskovne agencije poročajo ob tej priložnosti o pisanju moskovske «Rdeče zvezde» glavnih sovjetske armade, ki poudarja, da je izkrcanje skrhalo vojno proti nacistični Nemčiji. Toda list niše tudi, da je do izkrcanja prišlo šele tedaj, ko so se ameriški in britanski voditelji začeli bati, da bi Rdeča armada naglo sama osvobodila evropske narode. Poleg tega je ob Rdeče zvezde dodaja, da je obisk od pravega vojaškega uspeha sdruge fronte zaslavi na Vzhodu, čer so poleg in jeseni leta 1944 sovjetske čete uničile 108 nacističnih divizij, drugih 200 divizij pa demilitarizirale, medtem ko so angleške

UMETNIKI IZ CELJA, POZDRAVLJENI!

Včeraj so prispeli v Trst člani Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, ki jih vidimo na naši sliki, po prihodu, pred tržaškim kolodvorom. Sinoči so z velikim uspehom nastopili v Auditoriju s komedijo «Rezervist» Alexandra Rivemala, s katero bodo vnovič nastopili: danes popoldne ob 17. uri v Auditoriju, jutri večer pa ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

Ministri soglašajo z vsebino izjave predsednika vlade

Moro bo jutri pojasnil v senatu stališče vlade v zvezi z «zadevo Colombo»

Zunanji minister Saragat obišče v začetku julija Poljsko - Vsedržavno zborovanje PSI o šolstvu; vprašanje protiučustavnega finansiranja zasebnega šolstva

RIM, 6. — Na današnji seji ministrskega sveta je predsednik vlade Moro poročal o glavnih potezah izjave, ki jo bo podal v ponedeljek v senatu, ko bo hkrati odgovoril na interpelacije in na vprašanja senatorjev v zvezi s pismom, ki mu ga je zakladni minister Colombo dostavil sredi maja in glede katerega se je vnela zelo ostra polemika tudi znotraj levega centra. Te glavne poteze njegove izjave je ministrski svet odobril soglasno.

Zatem je ministrski svet odobril zakonski osnutek finančne ministra Tremellonija, s katerim se vlada pooblasta, da izda novo uvodno carinsko tarifo v zvezi s postopnim uveljavljanjem sporazuma o skupnem evropskem tržišču. Končno so sprejeli še nekatere ukrepe iz rednega poslovanja. Ministrski svet je potrdil dosedanjega predsednika INA (državnega zavarovalnega zavoda) prof. Santoro-Passarellija in dosedanjega predsednika IRI (zadeva za industrijsko obnovo) prof. Petrillija.

slanik v Rimu Adam Willmann. Po zaključku splošne razprave o proračunu za drugo polletje 1964 so danes govorili trije poročevalci večine in trije poročevalci manjšine; za večino so govorili Maier (PSDI), Mariotti (PSI) in De Luca (KD); za manjšino pa so govorili Nencioni (MSI), Bertoli (KPI) in Artom (PLI).

Nencioni je zretel, da se je stanje gospodarstva poslabšalo zaradi zgrešene finančne politike in poudaril nujnost znižanja javnih izdatkov. Bertoli je zretel, da vlada popolno nesoglasje med listimi, ki nosijo glavno odgovornost za vidno politiko; pripomnil je, da je to zelo resna stvar, ker je sočino, da ne bo mogoče ustrezno rešiti nobenega vprašanja, če manjka jasnost glede akcije. Artom pa je obtožil vlado, da zanemari enajletninske potrebe našega gospodarstva in vztraja na demagogičnih postavkah, ki bodo poslabšale nase zlo, in to v kratkem.

Maier se je zadržal pretežno na vprašanju, ki zadeva politiko javnih izdatkov in na nekaterih vprašanih finansiranja krajevnih uprav, medtem ko je Mariotti poudaril prav drugo, da je glavni smoter socializma sprememba kapitalističnega sistema proizvodnje, ker ni zmogel rešiti socialnih vprašanj; nato je pripomnil, da bi ena last presila v roke vlade centralističnega tipa, če socialisti ne bi bili v vladi v prihodnosti, ki je skrajno netočno; taka vlada pa bi zvrnila na ramena delavcev (kar pomeni brezposelnost in blokiranje mezd) breme ponovne vzpostavitve gospodarskega ravnovesja. Maier je poudaril, da je potrebno uresničevanje reform strukture, zlasti urbanistične reforme (ki so v praksi), da bi se izboljšala stanovanjska, agrarne in davčne reforme. V nadaljevanju je Mariotti poudaril potrebo, da se doseže stabilizacija zmosa. TASS javlja, da vse navedene politike v redu, vse podatke, ki jih pošilja, pa proučuje v ustreznem centru za koordinacijo. «Kozmos» napravi tri okroge Zemlje v 60 minutah; njegova površina je 508 kilometrov, perigej pa 228 kilometrov; ekvator sprejema v kotu 49 stopinj.

31. «Kozmos» ZSSR

MOSKVA, 6. — SZ je izstrelila danes svoj 31. umetni satelit «Kozmos». TASS javlja, da vse navedene politike v redu, vse podatke, ki jih pošilja, pa proučuje v ustreznem centru za koordinacijo. «Kozmos» napravi tri okroge Zemlje v 60 minutah; njegova površina je 508 kilometrov, perigej pa 228 kilometrov; ekvator sprejema v kotu 49 stopinj.

V četrtek 26-urna stavka železničarje SFI-CGLI

Stavka pristaniščnikov se v Genovi nadaljuje do jutri zjutraj - Jutri tudi stavka kmetijskih delavcev

RIM, 6. — Vsedržavno tajništvo Sindikata italijanskih železničarjev CGIL je določilo na podlagi sklepa VII. kongresa tega sindikata, da se začne 26-urna stavka železničarjev v četrtek ob 20. uri in neha v petek 12. junija ob 22. uri. Stavke pa se ne bosta udeležila sindikata železničarjev CISL in UIL. Sindikat je izdal tudi obilna stavkovna navodila. Tako se bo z določene vlakne stavka pričela eno prejo ali eno uro pozneje, tako da se jim omogoči prihod na postaje v večjih krajih, kjer se postajne lake ustavijo. Tako po začetku stavke bodo uslužbenec pri raznih prenoših dvignili tudi zaposelnice in obvestili o tem bližnje postaje. Zaradi bodo morali biti avtomobilisti pri železniških prehodih zelo opretni.

V svojem poročilu poudarja SFI, da je imela vlada od zadnje stave 5. maja dovolj časa, da ugodni železničarjem zahtevam, da pa je s svojim odklonilnim stališčem položaj še bolj zaostrela, tako da

sedem dni v svetu

(Nadaljevanje s 1. strani)

mogoče preprečiti njegovega dokončnega imenovanja za republikanskega predsedniškega kandidata. Toda njegova določitev bi pomenila nesrečo ne samo za republikance, temveč tudi za vse druge, ki so prepričani, da je trden dvostranski sistem potreben za politično zdravje Amerike. Z njim bi republikanska stranka prišla v roke njenih najbolj nazadnjaških elementov, ki bi jo vodili v katastrofo, da se vprašanja naše dinamične dobe lahko rešijo s tistimi političnimi metodami, ki so bile nazadnjaške že za časa prejšnjih generacij.

Tako, po Goldwaterjevi zmagi so se glasila tudi v republikanski stranki zahteva, da je potrebna enotna akcija, da bi se njegovo nadaljnje napredovanje preprečilo. Zaradi tega so iskali najbolj ustreznega protikandidata, ki bi se postavil na čelo te akcije. Toda že naslednjega dne se je pokazalo, da ni v republikanski stranki pravzaprav nikogar, ki bi hotel tako borbo začeti. Republikanska stranka Nixon in Scranton sta izjavila, da ne nameravata storiti ničesar, da bi preprečila določitev senatorja Goldwaterja za kandidata, zlasti če bo skupaj z njim kandidiral za podpredsednika ZDA Scranton, ki je guverner države Pensilvanije.

Oporečeno je tem vselej, da domnijo, da bi se moglo v prihodnjih 48 dneh karikoli storiti proti Goldwaterju, ker je položaj drugačen kot je bil na primer leta 1952, ko je prišlo do podobnih uspehov zloplasnega senatorja Tafta in ko je nazadnjaškim politikom v stranki uspelo njegovo napredovanje preprečiti s tem, da so postavili kandidaturu generala Eisenhowerja. Takinega ugodnega človeka pa v današnji stranki ni.

Čez 40 dni, t.j. 13. julija, bodo v San Franciscu dokončno določili republikanskega predsedniškega kandidata. Ko to poudarja, piše znani novinar Walter Lippman: «Nevarno je, da se prav v sedanjih dneh privzame sovjetski vladarista razbijalna sila, ki jo v naši državi simbolizira Goldwater. Mi smo velika celinska mešana družba in ne smemo dopustiti, da se za predsednika kandidira politiki, ki zahtevajo, da bomo postali, ki so zaostri rasi, razredni in ideološki problemi.»

Lal Bahadur Šastri

Prejšnji terek je Indija dobila Nehrujevega naslednika. Imenovanje je Lal Bahadur Šastri, ki je takoj postal predsednik vlade. Indija je dala svoje vlade izjavo, da bo nadaljeval Nehrujevo politiko — z njo in notranjo; nadaljeval bo krepitvo izenoblokske politike, v državi pa se bo predvsem ukvarjal s politično razvojem Indije, ki sta: strasti in neznanje.

«To je izredno pošten, zapeden in prizadevan človek», je za Šastrija dejal Nehru. Pravijo, da je sposoben dati do 16 ur na dan. Vrata njegovega urada so odprta vsaj vsakomur, ki se k njemu za pomoč. Po formatu pa se razlikuje od Nehruja v tem — kot pravijo — da je bil Nehru intelektualce, Šastri pa je bil intelektualce. Šastri je v politiki bolj redkokobeden. Že v januarju je moral zaradi Nehrujeve boleznine prevzeti mesto njegovega namestnika v ministrstvu za zunanje zadeve. Šastri je v politiki bolj redkokobeden. Že v januarju je moral zaradi Nehrujeve boleznine prevzeti mesto njegovega namestnika v ministrstvu za zunanje zadeve. Šastri je v politiki bolj redkokobeden. Že v januarju je moral zaradi Nehrujeve boleznine prevzeti mesto njegovega namestnika v ministrstvu za zunanje zadeve.

Prvi veleposlanik Kitajske v Parizu

PARIZ, 6. — Prvi veleposlanik Ljudske republike Kitajske Huang Cen je danes izročil v Elizejski palači predsedniku de Gaulleu svoje poverljivo pismo. Ob tej priložnosti de Gaulle izjavil veleposlaniku: «Mir je svedca bistvenega pomena za vse ljudi na Zemlji ga je moč ugotoviti, če je njen sestavi del vesolja, ki je Kitajska. To je razlog, zaradi katerega vi in mi, ki hočemo mir, se moremo in moramo razumeti.»

ZADNJE ŠPORTNE VESTI

KOLESTARSTVO Udeleženci 17. mednarodne kolesarske dirke po Hrvaški in Sloveniji so danes vozili 4. in 5. etapo. Prva etapa od Reke do Koprca (86 km) je zmagal Roner (Odrp) s časom 2:19:30", drugi je bil Falk, tretji Boltežar, ki je prevzel prvo mesto v splošni lestvici. Popoldne so se kolesarji podali na 5. (126 km). Startalo je 57 tekmovalcev. Pred Ljubljano se je vnela velika borba med Italijanom Battistom Montjem, Andrejem Valentim in Rudijem Valencim. Italijani Montjuje je uspelo teli pred ciljem, da si osvoji prvo mesto. Drugi Boltežar in tretji Valencis sta privoščala na cilj s časom zmagovalca 3:53:39". Jutri bo zadnja etapa, ki bo potekala v 70 km dolgi progi okoli Javnih skladišč v Ljubljani.

VATERPOLO HERCEGOVINO, 6. — Tudi v vaterpolu, je Jugoslavija premagala danes v Hercegovnem reprezentanco Italije 3:2 (2:0, 0:1, 1:1, 0:0). Gole sta za Italijo dosegla Parmegiani in Guerrini, za Jugoslavijo pa je vse tri dosegel Sandić. Gledalcev je bilo 2.500.

KOSARKA ZENEVA, 6. — V okviru kosarkarskega turnirja za kvalifikacijo na tokijsko olimpiado so zabeležili naslednje izide: Britanija-Holandska 84:63 (32:30) Francija-Luksemburg 100:29 (44:12) Finska - Švica 89:50 (47:21) Izrael - Avstrija 62:45 (25:19) Nemčija - Grčija 78:68 (46:36)

MARIA GIACOBBE

(Odlomki)

«Bil je najboljši med nami Ljubil je svobodo in pravico Ljubil jo je nepopustljivo.»

Ne vem, kako more biti stara mama s svojim značajem tako strpljiva. Ona, ki je tako ne...

ral v tistih dneh piti vsak, ki se ni strinjal z njimi. Če bi sel očka tja, bi ga ubili kot mnoge druge.

Takrat je očka pomislil, da ni prav, če gre k staremu očetu. Tudi on je bil uradnik in bi lahko zaradi sina izgubil službo.

Uboji očka, bil je zelo žalosten in zaskrbljen. Šel je k drugemu prijatelju, ki ga je skrtil pri sebi.

Direktor je tudi danes prišel v razred. Rekel je, da moramo prihodnji teden imeti vsi, tudi osnovnošolci, ob sobotah fašistično uniformo.

Kaj naj naredim? Mama denarja nima, da bi jo kupila. In tudi če bi ga imela, bogve kako bi bila žalostna, ker ni me videla v tisti smešni pogrebnih obleki.

Luisa se je z mano strinjala. Sklenil sva, da bova antifašisti, ki bo oboja odrasli. Za sedaj lahko začneva s tem, da pridobiva najbolj simpatične sosolke.

Rada govorim z Luiso o teh stvareh, ker jih ona takoj dojame, čeprav ji nihče ni govoril o njih. V resnici se mi zelo smili, čeprav ima toliko lepih oblik in tri pare čevljev, ki jih služkinja vedno čisti.

Bolje bi bilo, da bi bil prepričan fašist. Bil bi samoumeven, tako pa je bil strahopetec. Očka pa je delal vse po svojem prepričanju in če se mu nekaj ni zdelo pravično, tega za nobeno ceno ni storil.

toliko denarja skupaj. Nagradili so ga, ker je izboljšal neko zemljišče, ki je bilo prej puščavo in se ni moglo obdelati.

Dali so mu nagrado in mu poslali tiskovino, kjer je pisalo, naj nagrado dvigne 29. oktobra na njihovi prireditvi. Tudi takrat, prav tako kot sedaj, v hiši ni bilo denarja.

Prišli so vsi prijatelji in zdelo se je, da se bojujejo in da jih je sram.

Govorili so tiho, največkrat so molčali in nam božali glave. Bilo je tako, kot bi prišli samo zato, da nam božajo glave in da vzdihujejo.

Ko so vstopili, so naredili nekaj, kar se prej nikoli niso upali; drug za drugim so objeli mamo in jo poljubili na obe lici.

Boccadoro je rekel pošasi, kot bi ga stalo mnogo truda: «Bil je najboljši med nami. Ljubil je svobodo in pravico. Ljubil jo je nepopustljivo.»

Zalozba Obzorja v Mariboru je v svoji zbirki «Svet v knjigah» izdala nenapovedan roman «Selitve».

Močali so in sklonili glave, kot bi bili česa krivi. Boccadoro je rekel pošasi, kot bi ga stalo mnogo truda: «Bil je najboljši med nami. Ljubil je svobodo in pravico. Ljubil jo je nepopustljivo.»

Ni govorila in tudi oni ne, samo božali so nas. Potem je prišla stara mama. Vstali so in ji dali roko: «Moje sožalje.»

Medtem ko so drugi govorili s staro mamo, je Pel Bianco šel z nami v kuhinjo. Hotel nam je dati vrečke s čokolado.

Medtem ko so drugi govorili s staro mamo, je Pel Bianco šel z nami v kuhinjo. Hotel nam je dati vrečke s čokolado.

Medtem ko so drugi govorili s staro mamo, je Pel Bianco šel z nami v kuhinjo. Hotel nam je dati vrečke s čokolado.

Medtem ko so drugi govorili s staro mamo, je Pel Bianco šel z nami v kuhinjo. Hotel nam je dati vrečke s čokolado.

Medtem ko so drugi govorili s staro mamo, je Pel Bianco šel z nami v kuhinjo. Hotel nam je dati vrečke s čokolado.

Medtem ko so drugi govorili s staro mamo, je Pel Bianco šel z nami v kuhinjo. Hotel nam je dati vrečke s čokolado.

Medtem ko so drugi govorili s staro mamo, je Pel Bianco šel z nami v kuhinjo. Hotel nam je dati vrečke s čokolado.

Puljska Arena je pripravljena

Kdo vse bo letos nastopil na filmskem festivalu v Pulju? Za zdaj se morejo jugoslovanska filmska podjetja pohvaliti s sedmimi končanimi filmi.

Sčasno smejajo Pot okoli sveta (Nusič v obdelavi S. Jovanoviča in N. Jovičiča), Marš na Dri-

ne možnosti, da bi jih pokazali v Pulju. Bulajčeva Neretva je odpadla, kar je razumljivo, saj je smel drugje, in odločili so se, da jo bodo pokazali v Pulju.

SRBSKI PISATELJ, POZNO PREVEDEN V SLOVENŠČINO

Crnjanski spada med avantgardo sodobnega evropskega romana

V romanu «Selitve», ki se dogaja konec 18. stoletja, je med tremi glavnimi osebami ženska, ki je po rodu iz Trsta

Crnjanski spada med avantgardo sodobnega evropskega romana. V romanu «Selitve», ki se dogaja konec 18. stoletja, je med tremi glavnimi osebami ženska, ki je po rodu iz Trsta.

Crnjanski spada med avantgardo sodobnega evropskega romana. V romanu «Selitve», ki se dogaja konec 18. stoletja, je med tremi glavnimi osebami ženska, ki je po rodu iz Trsta.

Crnjanski spada med avantgardo sodobnega evropskega romana. V romanu «Selitve», ki se dogaja konec 18. stoletja, je med tremi glavnimi osebami ženska, ki je po rodu iz Trsta.

Crnjanski spada med avantgardo sodobnega evropskega romana. V romanu «Selitve», ki se dogaja konec 18. stoletja, je med tremi glavnimi osebami ženska, ki je po rodu iz Trsta.

Skrb (in neskrb) za lep jezik

Pod naslovom: «Jezik — ogledalo kulture: O decentralizaciji, dislokaciji, dekoncentraciji...» itd. objavlja Branko Prnjat v zadnji številki «Komunistične sledbe»:

To pot imamo pred seboj elaborat, na podlagi katerega razpravljamo, predlagamo, sklepamo. Obravnavamo samo njegovo jezikovno, stilno stran — način izražanja misli.

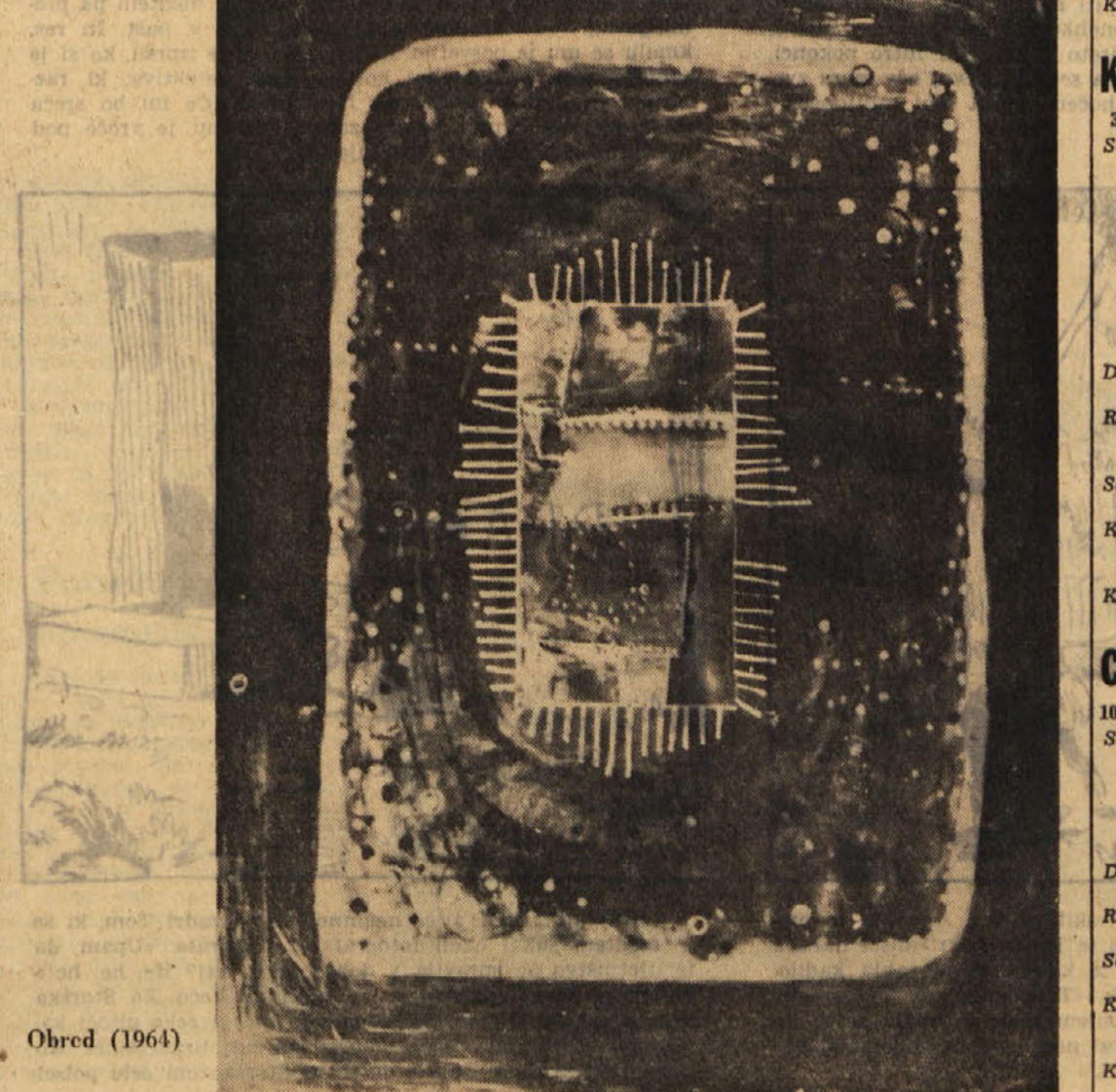
Ne povsem naključno — smo izbrali dokument, ki govori o izvajanju visokošolske reforme. Lahko bi pomislili, da tu pravzaprav ni kaj posebnega reči, za kaj gradivo, ki o njem govorimo, že nekako samo po sebi predpostavlja, ali, upamo si reči, ZAHTEVA vsaj minimalno spoštovanje jezika, neko vsaj temeljno jezikovno kulturo.

Prav tako temeljni temi, kot je VISOKOŠOLSKA REFORMA in pri tem kazati NIZKO raven pismenosti, pomeni v resnici pojav, ki nas po malem tuči, po malem pa tudi zbega.

Raztegnjen, kilometrski stavek, ki mu s težavo sledimo; ponavljanje odvečnih besed; uporabljanje zvenelih fraz, ki skoraj ničesar ne pomenijo; nepotrebno kopičenje tujk — vse te in druge podobne pojave srečujemo na straneh tega teksta.

Nimamo namena, da bi posebej izbirali jezikovne abiserse, s katerim se želi, kot vse kaže, nekaj povedati o smotru visokošolske reforme: «Temeljni smoter reforme je bil, da naj se visoko šolstvo

KLAVDIJ PALČIČ

Obred (1964)

Letošnji operni festival v Opatiji

V času dobrega meseca (od 6. julija do 10. avgusta) bo letos v Opatiji šest opernih predstav. Od petih oper na stole pa bo na ponovilo samo ena, ostale pa bodo na sporedu samo en večer.

KNEZ IGOR - A. Borodin. 6. VII. Solisti: FRANJO GODEC, AUGUSTA LEGRADIC, VLADIMIR RUZDJAK.

TOSCA - G. Puccini. 13. VII. Solisti: GINO BONELLI, FRANJO GODEC, AMBROZ KUKULJEVIČ, CLAUDIA PARADA.

OTELLO - G. Verdi. 20. VII. Solisti: GINO BONELLI, FRANJO GODEC, TOMISLAV NERALIČ, MARCELLA POBBE, LJUBO STRGACIĆ, BLANKA ZEC.

AIDA - G. Verdi. 27. VII. Solisti: ANNABELLE BERNARD, ZDA GINO BONELLI, FRANJO GODEC, NADA PUTTAR.

KNEZ IGOR - A. Borodin. 3. VIII. Solisti: DRAGO DUČIĆ, AUGUSTA LEGRADIC, TOMISLAV NERALIČ, IVAN STEFANOV, LJUBO STRGACIĆ, MARINO SFILIGOI, ZORKA WOLF, BLANKA ZEC, BRANKO ZIGER.

CARMEN - G. Bizet. 10. VIII. Solisti: FRANJO GODEC, AMBROZ KUKULJEVIČ, JEAN MADEIRA, ZDA KEN NEATE, NEMČIJA ZORKA WOLF.

Danes zvečer bo na televiziji deseto in zadnje nadaljevanje televizijske priredbe Hugovejv «Nesrečnikov». Na sliki od leve na desno: Roberto Bisacco (Marius), Giulia Lazzarini (Cosette), Gastone Moschin (Jean Valjean)

BRANKO PRNJAT

V SOBOTO IN NEDELJO 13. IN 14. JUNIJA V AVDIOTORIJU

Druga revija slovenske popevke

Na sporedu je 21 popevk, ki jih bo pelo 17 pevcev in pevka - Novost v orkestru - Nastopita tudi ženski kvartet «Melody» in duet Dario in Darko

Mrve in drobiž

★ KOKOŠNJAK BREZ PRIMERE

Paragvajski kokošerejec Sergio Aveiro ima v mestu Assuncion kokoško farmo. To pa ni pravzaprav nič posebnega. Toda ta kokošerejec je znamenit zaradi tega, ker se upravičeno ponaša s kurnikom, kakršnega prav gotovo nimajo nikjer drugod na svetu. Že vrednost njegovega kurnika je izredna, saj jo cenijo na skoro 40 milijonov guaranov, to je v našem denarju okoli 200 milijonov lir. In v čem je tolikšna vrednost tega kurnika? No, kokošnjak gospoda Aveira ni navaden kokošnjak, marveč je trup letala «Comet», ki je pred petimi leti strmoglavilo prav na tisto mesto, kjer je sedaj. V letalu je bilo 30 potnikov, pa so pri nesreči ostali vsi živi. Lastnica posrečenega letala, argentska letalska družba, je odnesla samo motor, trup pa je pustila farmerju. In tako ima sedaj ta farmer zares edinstven kurnik na svetu.

★ KO SE LEVI SPREHAJAJO PO MESTU...

Pred kratkim so v Catanii prestali meščani precej strahu. Kaj ne bi! Iz cirksua, ki je tiste dni gostoval v tem mestu, so ušli stiri levi. Štiri zverine so se razkropile po bližnjih ulicah, da je bil lov sprico tega precej otežkočen. Policaji, oboženi s strojnimi, so obkolili mestno četrt in natančno preiskovali hiše in ulice, da bi preprečili škodo ali tudi nesrečo, ki bi jo utegnile te zveri povzročiti. Eden med njimi, lev Mabruk, ki ga je ujela cirkuška krotiteljica, se je skrivil v kopalnico bližnjega stanovanja. Po enodnevnem lovu, se je nazadnje le posrečilo, da so vse begunce ujeli in jih brez škode zanje in za meščane, spravili v kletke.

★ MUHASTA CALLAS

Slavna operna pevka ni znana po vsem svetu samo po svojem glasu, temveč tudi po svojih muhah, ki često povzročajo nemajhne skrbi ravnateljem največjih gledališč po svetu. Pred kratkim je pela v Parizu v «Normi». A pred predstavo je zahtevala, da mora vodstvo gledališča najeti za statiste, ki bodo nastopili kot Galci, izključno telovadnice učiteljice. To pa zato, da bo s tem zajamčen brezhiben nastop in pa estetska zunanost teh statistov. Nič se ne ve, če je vodstvo Opere popolnoma ustreglo tej njeni muhi.

★ NEVARNA ZVERINA

Vsaka žival ni primerna za udomačenje. Posebno pa ne zverine, ki od pamtveka živijo svobodno v naravi, kjer si morajo same iskati hrano in se braniti z lastnimi sredstvi proti vsem sovražnikom. Kdor pa misli, da je moč ta naravni zakon prekršiti, s časom spozna, da se je motil. In še dober je, če ostane zgolj pri samem spoznanju. To je izkusil tudi angleški baron Rolf Beck, ki je v svoji prostorni in stari vili imel koš domačo žival — medveda. Dokler je bil medvedek še majhen, medvedji dojenček, je kar šlo. Domači so se z njim igrali, vsi po vrsti so ga ljubovali in počenjali z njim najrazličnejše norčije. Vse do pred kratkim. Medvedek je namreč zrasel v medveda in se je tega tudi jel zavedati. Začelo mu je presdati življenje v vili in igračkanje in disciplina in... Skratka, oni dan je menil meci, tebi nič pograbil milostljivo gospo baronico za nogo in ji jo s svojimi ostrimi zobmi tako stisnil, da je uboga baronica presunljivo zakričala. In gospod baron je brz snel s stene svojo puško in — začel se je lov po sobanah prelepe in zgodovinske vile. Kot obseaden je streljal za medvedom, tako da se ga je celo sam kosmatinec nazadnje začel bati. V želji, da bi usel razjarjenemu lovcu, je begal po vsem poslopiju. Toda ni usel. Končno ga je zeladla neka kroga. Pri tem lovu pa je bilo poleg dragocenega nauka, tudi mnogo škode.

★ «NIČVREDNA ŠARA»

Jayne Mansfield pozna pač vsakdo, ki količkar zahaja v kino. Ze nekaj časa se mudí v Rimu, kjer je na počitnicah. Pred kratkim pa je slavna filmska diva doživela prav neprijetno razburjenje. Zvečer je šla v nočni lokal «Club 84» in se v družbi prijateljev kar prijetno zabavala. Po končanem sporedu so vsi skupaj vstali in krenili proti izhodu. Takrat pa lepa Jayne vzklikne: «Moj prstan! Izgubila sem prstan!» Brž so se vrnilo do mize, kjer so sedeli malo prej, in mrlično začeli iskati vse naokrog. Toda prstana niso našli. Nekdo ga je pobral in odšel z njim. In to s prstanom, vrednim celih 15 milijonov lir! Ne, take izgube niti filmska igralka ne more kar tako utrpeti. Seveda so o tem prstanu pisali tudi rimski časopisi. Kmalu zatem se je v hotelu, kjer stanuje slavna Jayne, oglasila neka gospa. Zelela je govoriti z gospo Mansfield. Nje je izročila izgubljeni prstan. «Pobrala sem ga pod mizo misleč, da je to ničvredna šara, vredna komaj kak desetka. Ko pa sem brala v časopisu, da je to vaš prstan in da je toliko vreden, sem vam ga prinesla.»

Razpored popevk in pevcev

1. «TRST '64»
Mambo-rock: Miranda Caharija
2. MOJA LJUBEZEN SI TI
Medium-swing: Nora Jankovič
3. PRVA LJUBEZEN
Beguine: Ivan Sancin
4. VRTNICE
Cha-cha-cha: Anka Sukan
5. SPANSKE NOCI
Tango: Pino Hrovat
6. HULLY-GULLY CRNI MUC
Hully-gully: Kvartet «Melody»
7. SREČNA BOVA BILA
Beguine: Ida Ukmar
8. ODPUSTI MI
Slow-rock: Ljubica Berce
9. LJUBEZEN JE VSE
Valček: Dario in Darko
10. ČAKAM TE
Medium-swing: Odinea Zupin
11. LJUBEZEN IN AVTOSTOP
Hully-gully: Anka Sukan in Mario Sedmak

ODMOR

12. EN STARČEK JE ZIVEL
Swing: Pino Hrovat
13. LUC LJUBEZEN
Beguine: Tulo Možina
14. DRAG SPOMIN
Slow-rock: Nora Jankovič
15. TOTOALCIO
Twist: Mario Sedmak
16. SAMO TI
Počasni valček: Ljubica Berce
17. FREKO VALOV
Hully-gully: Miranda Caharija
18. KAKOR PRAVLJICA
Slow: Anka Sukan
19. CHA CHA
Cha-cha-cha: Neva Lukeš
20. PISMO IZ TUJINE
Slow-rock: Odinea Zupin
21. TRZASKE LUCKE
Charleston: Miranda Caharija in Pino Hrovat

V soboto zvečer, v nedeljo popoldne in zvečer bo v Avditoriju II. revija slovenskih popevk. Prosvetno društvo Barkovlje, ki s sodelovanjem pevcev in orkestra Miramar organizira to prireditev, drži besedo, ki jo je dalo lani občinstvu na prvi tovrstni prireditvi v Trstu. Kdor je poslušal lanske popevke, bo gotovo prišel tudi letos. Kdor pa je lani zamudil lepo priložnost — in se je tako kesal, bo letos pohitel, da mu ne bo žal.

No, pa kaj bi toliko hvalili, saj se dobro blago samo hvali. Dober glas gre v deveto vas, so rekli v starih časih, ko ni bilo še RTV. In zdaj ko imamo RTV, gre dober glas se dije kot v deveto vas in RTV išče, jim mežika in snubi popevke, pevke in pevce. Saj si ne moremo predstavljati danes radia in televizije brez popevk in popevke brez radia in televizije. Ne bom nadeljal na tej poti, da ne bi predalec zašel in da mi ne bi zmanjkalo prostora. To pa dokazuje, da imajo popevke svoje mesto, važnost in težo v sedanjih časih. So pač izraz naše dobe, kot vse, lambrate, fitoti, totocalcio, motorni člani in avtostop.

Lani nam je nekdo pel, da si bo kupil avto in vozil svojo deklico na izlet po Krasu. Letos mu bo deklica zapelo, da avta ne mara več. Motorni člani naj kupi. Naslov neke popevke je «Totocalcio», druga ima naslov «Ljubezzen in avtostop».

A ne mislite, da je seznam takih naslovov dolg. Kaj še! Ljubezzen je še vedno ljubezen in bo se, dokler ne bodo na svetu samo roboti, avtomati brez srca, ki ne bodo plesali valčka, charlestona, slava, swinga, tanga, beguine, cha, cha, cha, twista, hully-gully...

In tako hočeš, nočeš smo prišli do sporeda revije in vsebine popevk. Vse bo lepo natiskano v

knjižici, ki jo boste brezplačno dobili, ko boste kupili vstopnice.

Avtorji besedil in melodij niso še znani. To je stroga tajnost, ki jo bodo razodeli po zadnjem glasovanju. Dobra ideja. Volilne kampanje imamo se dovolj za ne-

številko popevke, ki vam bo najbolj ugajala. Prve tri popevke, ki bodo prejele največ glasov, bodo dobile denarne nagrade prosvetnega društva Barkovlje. Strokovna komisija (Filibert Benedetti in Mario Sancin iz Tr-

stara, Milan Lindič iz Ljubljane ter Vito Butara in Milja Kos iz Kopra) pa bo dočela najlepšo melodijo, najboljšo besedilo, najboljšo pevko, najboljšega pevca in najboljšo priredbo. Na podlagi ocene te komisije bodo podeljene nagrade — darila Primorskega dnevnika, nekaterih tržaških slovenskih slikarjev ter raznih ustanov in podjetij. Seznam daril in

Na sliki: najmlajša letošnja nevesta v Italiji, 14-letna Lina Pollifrone in njen 26-letni ženin Leonardo Ochinero iz Turina. Starši so spetka nasprotovali poroki, toda za ljubljena sta zbežala z doma in se tež nekaj dni vrnila, tako da je postala poroka neizbežna, kot je navada na Jugu, od koder sta se priselila v Turin.

kaj časa. In volilnih golažev ne maramo. Tako boste brez vsiljvanj in moralnega pritiska lahko sami odločili, katera popevka vam bo najbolj všeč. Letos pa bodo imeli besedo tudi specialisti strokovnjaki, ki se na stvari razumejo in ki bodo prišli tudi iz Ljubljane in iz Kopra. Tako bosta sodelovali popevke in pevce, avtorje in izvajalce dve sodišči. In to brez priziva, toda z nagradami. Poleg vstopnice in knjižice boste dobili kupon, na katerega boste napisali zapored-

sta, Milan Lindič iz Ljubljane ter Vito Butara in Milja Kos iz Kopra) pa bo dočela najlepšo melodijo, najboljšo besedilo, najboljšo pevko, najboljšega pevca in najboljšo priredbo. Na podlagi ocene te komisije bodo podeljene nagrade — darila Primorskega dnevnika, nekaterih tržaških slovenskih slikarjev ter raznih ustanov in podjetij. Seznam daril in

imenski darovalcev bomo objavili v našem listu pred revijo. Lepo bi bilo, da bi se nabralo čim več daril, ker bi bila v spodbudo vsem sodelavcem in prirediteljem, da bi ob zaključku letošnje revije začeli misliti na prihodno. Kakor smo že lani pripomnili, tudi lahko glasbo lahko prištevamo k prosvetnemu in kulturnemu delovanju, zlasti če bomo znali to dejavnost pravilno usmerjati. Tako prireditelj, kot je revija popevk, pritegne k sodelovanju veliko število mladih ljudi. Nekdo napiše besedilo, drugi se učijo petja, tretji igra v orkestru itd. In končno: zakaj naj bi prepevali samo tuje popevke?

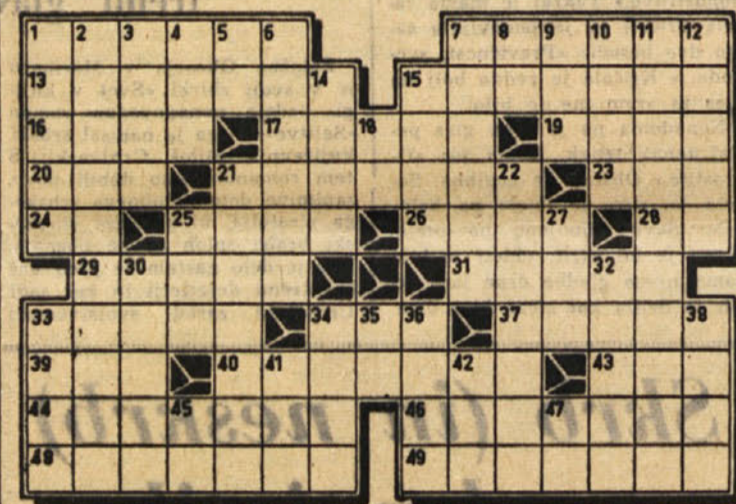
Letos bo na sporedu 21 popevk. Nastopilo bo 17 pevcev in pevka. Nekateri so že peli lani, drugi pa bodo letos prvi nastopili. Orkester «Miramar» šteje 19 elementov in se je izpopolnil z novimi instrumenti, ki omogočajo lepše izvajanje in bolj pestro priredbo.

Novosti? V orkestru predvsem vibrifon, med pevci pa ženski vokalni kvartet «Melody» ter znaní duet «Dario in Darko».

Dirigent bo samo eden, in sicer prof. Aleksander Vodopivec, kateremu gre vse priznanje, saj je tudi sam aranžiral vse popevke in jih naštel za pevce in orkestrom. Za režijo bo poskrbel Adrijan Rustja, za sceno dr. arh. Dario Jagodic, napovedovalca pa bosta Karmen Bandelj in Livio Valentič.

Vsi, zlasti pa orkester in pevci, se marljivo pripravljajo, da bo II. revija slovenske popevke «Trst '64» lepo uspeša.

Na svidenje torej, v Avditoriju. In pravočasno kupite vstopnice. A. B.

VODORAVNO: 1. nauk o svetlobi, 7. zobnik v glasosloviu, 13. ovčje meso, 15. mesto v SZ severno od Leningrada, 16. prižnica, 17. muslimanska verska knjiga, 19. del glave, 20. ime italijanske pesnice Negri, 21. mrežasto krojaško platno, 23. trenje, 24. avtomobilska oznaka Kopra, 28. indijske ženska obleka, 26. snov, tvarina, 28. predlog, 29. vrtna cvetlica, 31. zdravilišča pri Padovi, 33. prihod v prostor, 34. nočna ptica, 37. izolacija, osamičev, 39. dalmatinsko žensko ime, 40. stopica iz dveh nepoudarjenih in enega poudarjenega zloga, 43. neparen (pri številah), 44. staro ime za mesec oktober, 46. kritika, ocena, 48. okrasno drevo z močno dišečimi grozdastimi cvetovi, 49. skupina leč, ki daje slike brezbarvnih robov.

NAVPIČNO: 1. pojav na nebu, 2. oblačilo gospodinji, 3. živalska noga, 4. vrsta vrbe, 5. ozični zaimek, 6. glavno mesto Turčije, 7. evropski veletok, 8. začetnici predsednika zvezne ljudske skupščine SFRJ, 9. znamka nemških motociklov, 10. mesto v Sleziji, 11. samouprava, samostojnost, 12. velika francoska reka, 14. prebivalci starodavne Aonije, 15. gladka svilena tkanina, 18. kemični znak za radij, 21. evropsko gorstvo, 22. človek, ki načrtno zavira delo, 25. trimestno število, 27. etiopski plemiški naslov, 30. zid, 32. nepopoln zlom, 33. odličan brazilski nogometaš, 34. vojaško pokrivalo, 35. nada, upanje, 36. sprimek snege, 38. poldrugi kamen, 41. največja ptica, ki pa ne leta, 42. požirek, 45. začetnici angleškega

vojskovodje iz angleške buržoazne revolucije, 47. solmizacijski zlog.

RESITVE PREJŠNJE KRIZANKE
VODORAVNO: 1. Dallas, 7. smoter, 13. Oviiedo, 14. oporka, 15. stava, 18. Imola, 17. ig. 18. Toni, 19. Kranj, 20. mol, 21. oba, 22. sraka, 23. kuga, 24. VU, 25. zmeda, 26. Salmo, 27. Astarta, 28. fara, 29. Anas, 31. Hrvatiče, 34. narod, 36. Gram, 37. uk. 38. Alos, 39. slana, 40. pav. 41. srk. 42. stiek, 43. vena, 44. ko, 45. U. Taut, 46. Heliti, 47. Opatija, 49. korito, 50. kabala, 51. vratar.

Storžkove pustolovščine

PIŠE Josip Jesih

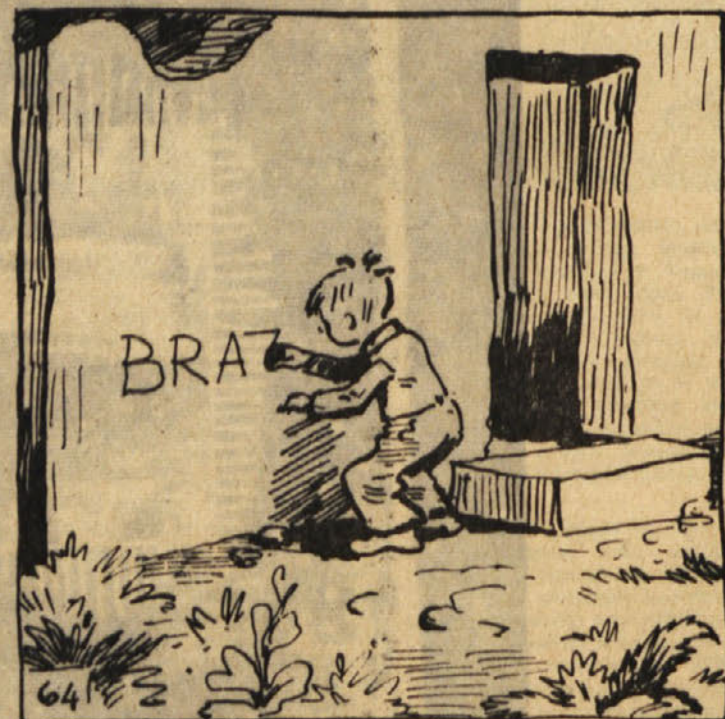
Naredil se je, kot da še vedno spi. No, njegova igra se je izkazala za nepotrebno, kajti razbojnikovo glasno robanjenje ga je prebudilo. «Hej mekuzne zaspani, mar misliš, da boš ves lujbi dan samo dreto vlekel. Kar hitro pokonci, tu lepo se počasi. Fotografirala se bova! Tvoj oče mora zvedeti, da si čil in zdrav, če hočem dobiti svoj milijoneček.» Zdaj je Storžek vse razumel.

Skočil je pokonci, ter kolikor mogoče hlinil ubogljivost. Veselo živčigaje se je umil in počesal, medtem pa premišljeval, kako bi hudobnega Toma ujel v past. In res, kmalu se mu je posvetilo. Kar nehote se je izprsil, ko si je samega sebe predstavljati kot slavnega detektiva, ki razkinka in ujame nevarnega hudobca. «Ce mi bo sreča mila, bo tale črnhu kmalu začutili, da mu je vroče pod nogami,» je modroval mali ujetnik.

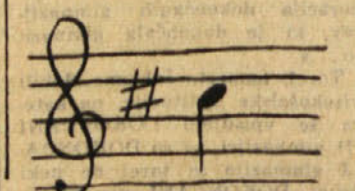

Potem se je lotil detektivskih poslov. Oprezno je premetril okoliščine ter ugotovil, da se Tomovo skrivališče nahaja pod visoko stožčasto goro, iz katere se je rahlo kadilo. «Vulkan» je ugotovil Storžek. «To pomembno dejstvo moram izkoristiti... Zdaj potrebujem samo še malo sreče pa bo vse v redu.» S tal je pobral neki kamen, ki je pisal kot kreda ter zadovoljno zaživčagal.

«Kaj pa čivkaš pišče neumno,» se je zadrli Tom, ki se je medtem sukali okoli fotografskega aparata. «Upam, da te ujetništvo ne spravlja v dobro voljo, kaj? He, he, he!» Potem je nekaj zagodrnjal ter izginil v kočjo. Za Storžka je nastopil velik trenutek. Ročno je vzel v roko piščiči kamen ter z velikimi črkami napisal na zid: Brazgotinec. Ko se je Tom vrnil ni opazil, da je po Storžkovem čelu polzel mraz.

REBUS

Rešitev iz prejšnje številke:

SIGNAL

HOROSKOP

Veljaven od 7. do 13. junija

OVEN (od 21.3. do 20.4.) V srčnih zadevah boste precej negotovi, ker boste pod vplivom zvezd, ki prinašajo nespornost, razume in manjše spore. Teden pa je naklonjen prijateljstvu. V poslovnem življenju ali na delu počite vse dobro; zato uredite načrt, ki ga že dolgo gojite.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Pred seboj imate naravnost sijajen teden. Vaša čustvena srčanja in vaši srčni odnosi so pod izredno ugodnim vplivom. Lahko pripravite novo potovanje in načrte za bodočnost. Vaši bližnji vam bodo mnogo pomagali. Ves prejšnji trud bo poplaval.

DVOJCKA (od 21.5. do 20.6.) Ljubljene osebe bodo zelo pozorne do vas, toda vam ne bodo moge dati notranjega zadovoljenja, ki si ga tako vroče želite. Spoprijateljili se boste z osebam na visokih položajih, kar vam bo mnogo koristilo. Ne bodite preveč jezljivi s kolegi.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Vaša zasebna vprašanja in čustveni odnosi bodo vedno pod zelo ugodnim vplivom zvezd. Zato boste zelo očarljivi in si boste pridobili obilo simpatij. Ko boste opravlali nakupe, pazite, da vas ne bodo opeharili.

LEV (od 21.7. do 20.8.) Ta teden boste zelo volje in nezadovoljni s svojimi ljubzenskimi odnosi. Ta slaba volja bo tudi neugodno vplivala na odnose s svojci in s prijatelji. Bolj se boste znali obvladati, več koristit boste imeli od tega.

DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Zelo ugoden čustveni položaj. Ti dnevi so primerni za sestanke z ljubljenci in srečanje oseb, ki iščejo svojo prvo ljubezzen. Pazite, da ne boste duhovito in iskreno ljudi, ki vas obkrožajo. Po glavi vam bo rojilo preveč načrtov.

TEHTNICA (od 21.9. do 20.10.) Cutili boste potrebo, da odkrijete svoje misli in dušo ljubljeni osebi ter da zaprete svoje tegobe celo ljudem izven vašega običajnega kroga. Povabljeni boste na neki sprejem, na katerem se boste zelo zabavali. Čaka vas potovanje.

SKORPILION (od 21.10. do 20.11.) Pri nevarnosti zmede z ljubljeno osebo, ki utegne postati tudi ljubosumna. Vse pojmno najbolj gladko s prijatelji. Spoznali se boste tudi z novimi ljudmi ter prišli v prijeto družbo. Uspeh v poslovnem življenju.

STRELEC (od 21.11. do 21.12.) Ne bo vam uspelo vzpostaviti o-kolišee romantičnega okolja, kakor bi si želeli. Težko se boste tudi razumeli z ljubljeno osebo. To bo neugodno vplivalo tudi na odnose s prijatelji. Brzdajte svojo nestrpnost in u-stvarite soglasje s prijatelji.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Dogodilo se vam bo nekaj, zaradi česar boste negotovi in nezadovoljni s svojimi srčnimi odnosi. Obiskalo vas bo mnogo prijateljev, ki vas bodo prijetno presenetili. V družabnem življenju boste navezali koristne stike.

VODNAR (od 21.1. do 20.2.) Te dni boste zelo čemerni in občutljivi ter celo krivični nasproti ljudem, ki vas imajo radi. Ne bodite hladni nasproti svojim prijateljem, samo zato, ker ste negotovi čustev. Na delu razjasnite položaj in si ne nalagajte preveč bremen.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Samske osebe obeh spolov, naj se potrjujejo, kajti čaka jih čustven uspeh. Ta teden boste tudi utrdili svoja prijateljstva ter boste ugodili neki želji, ki vas bo precej stala. Na delu uredite svoje sposobnosti.

PROSVETA

MESEČNA PRILOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA ZA PROSVETO IN KULTURO - št. 7

ŠE ENA USPELA PREIZKUŠNJA

II. revija pevskih zborov Slovenske prosvetne zveze v Križu

Prvi javni nastop novega moškega zbora iz Ronk

V nedeljo, 17. maja, je bila v Križu v Ljudskem domu II. revija pevskih zborov s Tržaškega in Goriškega. Na reviji je nastopilo 10 zborov in sicer: moški pevski zbor «Slovenec» iz Boršta pod vodstvom Ignacija Ote, moški pevski zbor «Lipa» iz Bazovice pod vodstvom Ubalda Vrabea, moški pevski zbor «Kras» iz Dola-Poljan pod vodstvom Pavline Komelove, moški pevski zbor iz Repna pod vodstvom Mirka Guština, mešanji komorni zbor «Jakobus Gallusa» iz Trsta pod vodstvom U. Vrabea, moški pevski zbor «Vesna» iz Križa pod vodstvom Frančka Zerjala, moški pevski zbor iz Ronk pod vodstvom Pavline Komelove, ki je tokrat sploh prvič javno nastopil, ker je bil šele pred kratkim ustanovljen, moški pevski zbor s Proseka-Kontoveca pod vodstvom Ignacija Ote, mešanji zbor «Briški griča» iz Steverjana, zbor «Delamariša» iz Izole pod vodstvom Branka Mahnetna, ki je nastopil kot gost. Za zaključek so nastopili še združeni pevski zbori pod izmeničnim vodstvom Pavline Komelove, Branka Mahnetna, Ignacija Ote in Mirka Guština.

pesmi, in danes so prvič v naši sredi, da izpričajo tesno navezanost na delo in življenje slovenske manjšine v Italiji

Slovenska prosvetna zveza je na voljo prosvetnim društvom, pevskim zborom, za vsestransko pomoč.

«Kdor poje, zlo ne misli» — «Pesem združuje», to sta bili dve globoki misli, v znamenju katerih so javno nastopali naši pevski zbori. Tudi v prihodnje bo sta geslo naše dejavnosti, ker vidimo v petju uresničevanje prepotrebne strpnosti znotraj meja naše manjšine in obenem obrambni zid našega narodnega obstoja in razvoja.

Prisrčno se zahvaljujemo občinstvu, predstavnikom Okrajnega sveta Svoboda in prosvetnih društev iz Kopra, ki so nas počastili s svojo prisotnostjo, in pa seveda pevcem, glavnim protagonistom te naše druge revije pevskih zborov. Prihodnja bo v novem Kulturnem domu v Trstu, ki ga bomo odprli letošnjo jesen.

V okviru medsebojnih izmenjav je v maju gostovala v Trstu v Avditoriju glasbena šola iz Dubrovnika. Na sliki si predsednik tržaške GM in ravnatelj glasbene šole iz Dubrovnika, naš primorski rojak dirigent Anton Nanut, izmenjujeta darila. Nastop mladih dubrovniških muzicistov je predstavljal nenavadno lep glasbeni večer, saj so ne kateri izmed nastopajočih že kar celi mojstri. Kot znano je pred nedavnim gostoval v Dubrovniku orkester naše GM in bil deležen laskanih pohval

Z «GALLUSOM» v Prlekijo

Kramljanje s potovanja, nastopa v Ljutomeru in s povratka k morju

V okviru občinskega praznika in 70-letnice delovanja D.P.D. Svoboda v Ljutomeru, je bil 30. in 31. maja povabljen tudi tržaški zbor J. Gallus, da priredi v prleški metropoli svoj samostojni koncert. Le kdor se je s tem že ukvarjal ve, kakšen problem je pripraviti vse pevce kakega zbora, da se za dva zaporedna dneva oddaljijo od svojih rednih opravkov, pa tudi če je med tema dnevoma nedelja! No, končno so bile vse ovire odstranjene in v soboto zjutraj se je zbor podal na pot. Na bloku pri Fernečičih so bile vse formalnosti kmalu opravljene. Čakalo nas je preko 300 km vožnje, zato je bilo treba pohiteti. Prvi kratek odmor je bil šele v Ljubljani; le nekaj minut za črno kavo, brizganeč, pivo — in potem takoj naprej proti Celju. Tu nas je v hotelu Celeia čakalo kosilo.

ta prazna baharija. Se v Trstu je pred odhodom grozil, da bo vedno in povsod pojedel dvojno porcijo piščancev — in vsi odborniki so o tem že vodili račune — pri kosilu pa je jedel čisto normalno! Tudi kasneje (in prilik je bilo precej!) ni izpolnil te svoje obljube oz. grožnje. Na povratku se je sicer izgovarjal, da je on imel v mislih pečene, ne pa pohane piščance. A zbor je prepričan, da so bili to le izgovori... Po kosilu takoj naprej, kajti Ljutomer je še daleč. Maribor smo prešli brez pristanika, se usmerili na Radgono, jo prešli — in ugotovili, da smo že v bližini Ljutomera. Tu nam je šinila v glavo misel, da bi bilo dobro nekoliko odmora. Prav kratkega, le toliko da se nekoliko odtešamo, da ne bomo prišli v Ljutomer nervozni...

Zaradi dolge vožnje nismo mogli napovedati točen čas našega prihoda, zato nismo vedeli ali nas že kdo čaka, kje nas čaka... Naš pevovodja je stopil iz avtobusa in povprašal tam stoječega miličnika, kam bi se usmerili. Svetoval nam je naj se zapeljemo pred mestno hišo, ki je takoj za ovinkom. Samovoljni Vrabeč (vedno je tak) se je odločil, da gre peš in «da naj se le mladina vozja». Pred mestno hišo nas je že čakal zastopnik organizatorjev, Seveda smo se mu predstavili — a brez pevovodje, ki je peš pripeljal za nami...

zapeli še nekaj pesmi in dobiti šopek cvetic od hvaležne mladine. Nato smo se popeljali v slavni Jeruzalem. Krasen razgled na Slovenske gorice in še bolj krasno domače vino. Tu nas je čakal izdatnejši prigrizek. Tako izdaten, ja smo z blagajnikom sklenili, da bomo kosilo kar preskočili, če nihče ne bo protestiral. A nihče se ni oglasil. Niti Pavle ne. Le kmalu je prišla ura odhoda. Prisrčno smo se poslovili od naših gostiteljev in nastopili pot povratka. Sklenili smo, da bomo v Mariboru popili črno kavo. A smo Maribor nevede obšli in prišli v Celje. Po kratkem odmoru smo nadaljevali pot in se ustavili šele po Ljubljani v Brezovici, kjer smo večerjali. Od tu dalje pa smo že vsi začutili utrujenost. Tudi najbolj temperamentni mladenčiči so nekam utihnil: nihče ni več zbijal šal, nihče zalajal; nekateri so dremali. Ob pol enajstih smo izstopili pred hotelom Pošta v Trstu. Kar hitro smo se porazgubili po domovih.

Od tega trenutka smo pa začeli zares. Najprej smo šli v dvorano na kratko vajo. Bili smo prijetno presenečeni. Prostor oder, pred odrom prostor a orkester, avditorij se postopoma dviga, zgoraj galerija. Sedežev dvesto, Dvorana omogoča gostovanja mariborske Opere! In Ljutomer šteje 2000 prebivalcev! Trenutno naša manjšina na Tržaškem in Goriškem nima take dvorane za kulturne prireditve! Po vaji mal prigrizek, nato zadnje toaletne priprave za koncert.

Krasen izlet je za nami. Vsak izmed nas se ga bo še dolgo spominjal. Spominjal se bo na idilično pokrajino ob Muri, na Slovenske gorice, na prijazne in požrtvovalne naše gostitelje, na simpatično ljutomersko prebivalstvo in — zakaj ne — na dobro postrežbo in imenitno vino. Za dva dni smo pozabili na naše vsakodnevne skrbi in težave, dva dneva smo od življenja videli le sončno plat v družbi prijaznih Prlekov. Morda nam bo sreča mila, da bomo še kdaj obiskali te prijazne kraje! Najtopleje se zahvaljujemo vsem, ki so nam omogočili ta lepi izlet. Izlet v kraje, ki so sicer relativno daleč s kjer smo se počutili kakor doma. Prav v oddaljeni Prlekiji smo se ponovno prepričali, da smo vsi «no, da smo en narod. Ne samo po jeziku, temveč tudi po značaju in temperamentu.

Del članov pevskega zbora «Gallus» v veselem razpoloženju ob treh ljutomerskih jezercih

Ta II. revija je pokazala določen napredek v primerjavi s prvo revijo tako glede kvalitete kot izvajanega programa. Z njo je Slovenska prosvetna zveza zadostila svojemu namenu, da priredi odslej vsako leto po več takih revij, ki naj bodo spodbudna društvom in zborom za kvaliteto in kvantitetno rast.

Ponovno dokazujemo veljavnost večkrat izražene ugotovitve, kako globoko je v nas zasidrana volja, rekel bi lahko celo potreba po petju. Slovenci pojemo ob vsaki priliki, v pesmi najdemo sredstvo za izražanje najrazličnejših čustvenih dogajanj. V naših krajih ima pesem še vse globlji pomen. Zato je tudi razumljivo, zakaj so pevci s Tržaškega ta mesec gostovali v Postojni, zakaj imamo danes v gosteh pevce iz Izole, zakaj smo imeli na Prešernovi proslavi v gosteh zbor Bazovica z Reke in zakaj bodo goriški pevski zbori prihodnjo nedeljo nastopili na prvem obmejnem srečanju v Mirni pri Gorici.

Naši pevci so prvi graditelji mostu, preko katerega se — na podlagi dogovorov med Slovenske prosvetne zveze in Okrajno zvezo Svoboda in prosvetnih društev iz Kopra — krepijo stiki pripadnikov enega naroda, ki živijo ob meji, da bi se čimbolj čutili del narodno neločljive celote.

Pesem nas navezuje na naš jezik, na naše tradicije. Tudi naši rojaki s Krasa, ki so se preselili v Ronke in njegovo okolico, so se oklenili slovenske

Glasbeno šolstvo sodi med najpomembnejše instrumente mladinske vzgoje

Ta misel je bila izražena na kongresu glasbenih pedagogov Primorske v Piranu, kateremu so preteklo nedeljo prisostvovali številni glasbeniki iz vse Primorske, delegati nekaterih važnejših slovenskih glasbenih ustanov in predstavniki oblastvenih kulturno-prosvetnih institucij.

Kot uvod v to pomembno, pravzaprav prvo srečanje med primorskimi glasbenimi pedagogi je bil prejšnji večer v gledališču "Tartini" javen nastop gojencev glasbenih šol koprškega okraja. Nastopili so solisti in ansambli glasbenih šol iz Tolmina, Idrije-Cerkna, Solkana, Sempetra, Ajdovščine, Postojne, Sežane, Ilirske Bistrice, Koprca, Izole in Pirana ter kot gostje orkester in solisti šole Glasbene Matice iz Trsta. Ne bi hoteli na temi mestu kritično ocenjevati posamezne izvajalce, saj so pogoji, v katerih delujejo glasbene šole v enem ali drugem kraju zelo različni. Hotel pa bi poudariti, da je ta prva skupna mladinska glasbena manifestacija ponovno potrjuje, da je med mladimi ljudmi na Primorskem obilo glasbenih talentov, ki se utegnejo ob strokovnem pedagoškem prijemu razviti v kvalitetne glasbenike. Celoten večer je potekel v priskrbenem vzdušju in bo nedvomno mladini, ki se je s tako zavzetostjo udeležila tega nastopa, v močno nadaljnjo spodbudo pri njenem udejstvovanju na področju glasbe.

To srečanje med mladim glasbenim naraščanjem je bilo zares primeren uvod v posvetovanje glasbenih pedagogov naslednjega dne, ki je bilo v sejni dvorani občinske skupščine v Piranu. Glavni referat je imel prof. Vlado Golob, direktor Centra za glasbeno vzgojo v Mariboru. V njem je nakazal nekatere najvažnejše probleme, ki jih pri svojem delu srečujejo glasbeni šolniki ter se kritično dotaknil pojavov, ki jih je prinesel s seboj novi čas in katerim se glasbeni pedagog ne more izogniti.

Danes je glasba eno izmed najbolj razširjenih in popularnih področij umetnosti. Radio, televizija, gramofon, magnetofon itd. so pripomogli k nesluteni razširitvi glasbene reprodukcije in omogočili spoznavanje zares kvalitetnih izvedb glasbenih del. S tem pa je združena nevarnost neke pasivizacije ter je zato nujno, da se zlasti mladina spodbudi k aktivnemu glasbenemu delovanju. Govornik je omenil tudi drugo negativno stran, katero je prinesla s seboj najnovejša doba — vedno večje pomanjkanje emocionalnosti, kar prav gotovo kvarno vpliva. Temu negativnemu pojavu še v največji meri lahko odpomore pravilno usmerjena glasbena vzgoja. Mladina potrebuje in išče neko sprostitve svojih prekipeljavostih čustev in prav v tem primeru lahko v največji meri pripomore glasba. Zanimivo je dejstvo, da skoraj ni zaslediti pojavov — danes tako pogostih — mladinske kriminalitete, tam, kjer se je pristopilo k sistematični glasbeni vzgoji.

Posebno vprašanje predstavlja zabavna glasba, ki nujno priteguje mladino. Glasbeni pedagog ne sme apriori odklanjati te glasbene vrste. Najti je treba pravo ravnovesje in naučiti mladino, da pravilno ocenjuje eno in drugo vrsto glasbe. Pravilen odnos je treba najti tudi pri problemu glasbenega profesionalizma in amaterizma, ki se morata med seboj nujno dopolnjevati.

Govornik je posebno poudaril tri naloge glasbenega šolstva: Dvig splošne glasbene kulture. Glasbena šola naj postane osrednje žarišče glasbene dejavnosti v kraju in končno mora skrbeti za glasbene kadre tudi pri drugih ustanovah, zlasti za osnovne šole, s katerimi mora biti v tesni povezavi.

Dotaknil se je tudi vprašanja klasičnih in ljudskih instrumentov, ki večkrat kali glasbeno pedagoške vode. Povsem pravilno je poudaril, da je v tem primeru treba najti le pravilen odnos ter je svetoval, naj bi se uvažal pri narodnih instrumentih (harmonika, kitara itd.) skupinski pouk, s čimer bi se še bolj dvignilo zanimanje za ljudsko glasbeno umetnost. Sicer pa se v praksi ta skupinski pouk že uveljavlja.

V zadnjem času polagajo po-

sebno važnost godbam na pihala, ki so ena izmed najbolj priljubljenih skupinskih glasbenih ansamblov. Dotaknil se je tudi vprašanja šolnin, ki morajo biti zelo elastične in stimulative. Gojencem, ki so talentirani in zares dobro napredujejo, je treba šolnino znižati ali jo opustiti. Zlasti je treba upoštevati pouk tistih instrumentov, ki so perspektivno važnejši, kot npr. godala in ostali orkestralni instrumenti.

Končno je tov. Golob poudaril, da je ravno na Primorskem nujno treba dvigniti glasbeno šolstvo, saj predstavlja ta del slovenske zemlje neizčrpen vir za vzgojo novih glasbenih talentov.

Referatu je sledila diskusija, ki je nakazala še nekatere momente, ki pridejo v poštev pri glasbenem šolstvu. Tako je bilo priporočeno, naj bi se v Kopru kot upravnem središču osnovala srednja glasbena šola. Glasbene šole, ki imajo boljše pogoje za svojo dejavnost, pa bi morale nuditi pomoč ostalim.

Delegatka izvršnega odbora Društva glasbenih pedagogov Slovenije je poudarila pomen predšolske vzgoje, pomen glasbenih predavanj na rednih šolah, pri katerih naj se mladina seznanja s posameznimi instrumenti, s kvalitetnimi glasbenimi deli itd.

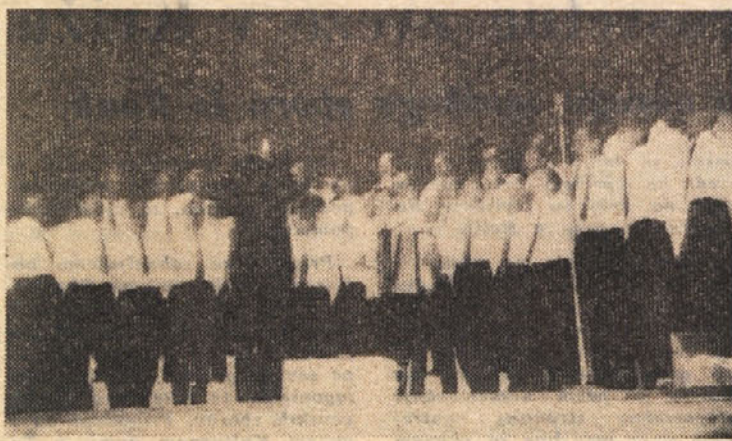
Na zaključku je kongres pozdravil še predsednik okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev tov. Mavsar. Poudaril je važnost čimvečje aktivizacije glasbenega šolstva, ki je bilo doslej preveč zanemarjeno: Glasbeni pouk bo treba v bodoče

vrednotiti z vso tisto resnostjo, ki je doslej ni bilo.

Glasbenim šolam bo treba nuditi v vsakem pogledu večjo podporo in glasbenega šolnika, ki kvalitetno opravlja svoje delo, za to delo prav tako nagraditi kakor kvalificiranega umskega delavca na katerem koli drugem področju. Priporočil je, naj bi se drugo leto pripravilo enako srečanje, pri čemer bi se najbolje ugotovilo opravljeno delo.

Po končanem kongresu so glasbeni šolniki pristopili k ustanovitvi Društva glasbenih pedagogov za okraj Koper, in za predsednika društva izvolili prof. Mirana Hasla.

Gojmir Demšar

Združenim goriškim pevskim zborom dirigira prof. Križmančič ob nastopu v Mirnu

Resnici na ljubo

Dne 3. maja smo v naši prosvetni prilogi objavili članek o cerkvenih pevskih zborih na Tržaškem in Goriškem. Opazil ga je tudi Katoliški glas in ugotavlja v svoji številki od 21. maja, da je »za Primorski dnevnik to velik napredek«, postavlja pa vprašanje: »Toda ali je bilo to pisanje samo nekaj trenutnega, izraz nove smeri, volilna potreba ali že polom vse dosedanje politike? Ali so sedaj končno ostali duhovniki, ki naj rešujejo, kar se rešiti da?«

»Ugotovitev« in dvomi pisca v Katoliškem glasu so res odveč in so po našem mnenju le odraz njegovega hotenega nerazumevanja naših prizadevanj, v okviru katerih članek o cerkvenih pevskih zborih ni bil ne prvi in ne bo niti zadnji primer

poročanja o prosvetnem življenju pri nas in zato »to pisanje ni samo nekaj trenutnega«. »Dr.« iz Katoliškega glasa bi se lahko spomnil na primer, da smo svoj čas poročali o otvoritvi Katoliškega doma v Gorici, o nastopu goriških pevskih zborov na njihovi tradicionalni »Cecilijanki«, o proslavi Cirila in Metoda na Padričah, da navedemo samo nekatere pomembnejše prireditve, in da torej članek o cerkvenih pevskih zborih ne more predstavljati »sama precejšnjega napredka« Primorskega dnevnika, pač pa je lahko samo en dokaz več, za njegovo objektivno in nepartikularistično poročanje o vsem, kar je v interesu naše slovenske skupnosti v Italiji. Noben apolom vse dosedanje politike, torej noben izraz »nove smeri«, in nobena volilna potreba, pač pa enostavno nadaljevanje vse dosedanje politike po politiki prizadevanj za vsestranski kulturni in prosvetni ter s tem narodni napredek naše skupnosti.

»Katoliški glas« tudi citira našo navedbo, da so cerkveni zbori sestavni del prosvetnega življenja slovenskega ljudstva pod Italijo in da cerkveni zbori ohranjajo in budijo slovensko zavest in se vprašuje, če je res bilo treba 20 let, da se je prišlo do tega spoznanja. Nam za to spoznanje res ni bilo treba 20 let in nas zato tudi očitek o »zavratnem delovanju« proti cerkvenim pevskim zborom ne more prizadeti, ker bi tudi »resni« koležniki »Dr.« iz Katoliškega glasa zaman iskali v vseh številkah Primorskega dnevnika v skoraj 20 letih njegovega izhajanja en sam primer zavratnega delovanja proti cerkvenim zborom. Pač pa je res nekaj drugega, in to je, da je prav Katoliški glas tisti, ki vse doslej še ni hotel spoznati in pošteno priznati ogromne narodno obrambne dejavnosti vseh tistih prosvetnih društev, ki so včlanjena v SPZ ali v SHPZ in ki torej niso pod njegovim okriljem, pač pa je večkrat celo prikrito in odkrito napadal njihovo delovanje.

Pisec v Katoliškem glasu je lahko prepričan, da bo Primorski dnevnik tudi v prihodnje, kot je doslej, delal za strpnost in medsebojno spoštovanje, čas pa bi že bil, da bi tudi Katoliški glas dal strpnosti in medsebojnemu spoštovanju svoj prispevek, da bomo tako skupno reševali, vsak po svojih smernicah in načelih, ne kar se rešiti da, ker tako daleč kljub vsej slabi prikriti želji pisca v K.G. na srečo še nismo, pač pa našo skupno usodo v pogojih manjšinskega in v praksi še vedno neenakopravnega naroda.

Sicer pa je K. G. moral svoje netočno pisanje nekdo že popravljati. Prav bi bilo, če bi ga tudi tokrat.

J. K.

Goričani v Avditoriju

Ponovitev Talca v izvedbi ljubljanske Drame v Avditoriju v Trstu se je udeležil tudi avtor Goričanov in okoličanov. Ogledali so si nedeljsko popoldansko predstavo Udeleženci iz Gorice so bili z obiskom predstave zelo zadovoljni.

Zaradi dostopne cene tako glede prevoza v Trst kakor tudi vstopnine je vožnja z avtobusi na prireditve v Trst zelo posrečena oblika, ki nudi možnost vsakomur, da si ogleda kvalitetne prireditve, katerih v Gorici ne bi mogli nikoli videti. Zlasti se bo morala ta praksa uvesti v jesen, ko bo v novem Kulturnem domu v Trstu več izredno zanimivih prireditev. Prav bi bilo, da bi se določili predstavniki prosvetnih društev po vaseh, ki bi zbirali prijavitelce za takšne vožnje na prireditve.

Adrijan Rustja

En mesec s tržaškim gledališčem po Dolenjski, Beli krajini in Istri

Gledališki »tour de force« bi lahko upravičeno imenovali zadnje gostovanje SNG, ki se je s krajšimi presledki vrstilo od torika 5. maja pa do srede 3. junija.

Osemindvajset predstav, kar čedno število za tako majhen ansambel.

Naši najzvestejši obiskovalci so kajpada že po časopisu sledili našim naglim premikom, drugi manj informirani pa bi lahko mislili, da smo v tem času le sladko počivali..., medtem, ko je resnica prav drugačna.

Kroniki na ljubo vas rade volje popeljemo iz kraja v kraj, ki je bilo prizorišče našega nastopa, popularnega obiska, velikega odobravanja.

V torek 5. maja smo igrali v Mestnem gledališču ljubljanskem komedijo Daria Foja »Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda.« Morda zgolj zaradi radovednosti, morda zaradi želje primerjati našo igro z igro ljubljanskih kolegov, (SNG-Drama ima na programu komedijo Daria Foja »Arhangeli in avtomati«) morda zaradi pietete do avtorjeve rehabilitacije po poraznih ocenah ljubljanskih uradnih kritikov, je bila prvi večer, kot tudi naslednje tri večere, ko smo v istem gledališču igro ponovili, dvorana povsem razprodana.

V soboto 9. maja smo prenesli »Pištola« v Kranj, v nedeljo pa v Postojno.

Dovolite mi ob tem majhno osebno pripombo. Ko smo se vrnili na primorska tla in se je publika resnično zabavala ob vsaki repliki, mi je postalo jasno stališče ljubljanskih kritikov. Fo je tipično italijanski komediograf, vsakršna še tako razgledana gledališka publika pa ga ne more pravilno razumeti, če ne pozna specifične italijanske socialne, politične in verske prilike.

V ponedeljek 11. maja smo v Sežani odigrali Dikličevo igro »Na zeleni reki čolna«. Skoda, da ni v tem kraju nekoliko bolj urejene dvorane, kajti gledaliških ljubiteljev ne manjka. Dvorana je bila nabito polna in veliko je bilo takih, ki so zaman upali na vstopnico.

14. in 16. maja smo igro ponovili najprej v Hrpoljah in nato v Ilirski Bistrici. V slednjem kraju smo poleg cvetja odnesli tudi spoznanje, da bi v te kraje moralo večkrat zaviti kako profesionalno slovensko gledališče.

16. maja smo po dolgem, predolgem odmoru, spet obiskali Gorico. Pričakovati je bilo, da bo goriško občinstvo napolnilo dvorano, vendar se nam je vseskozi vsiljevala misel kakšna velikanška izguba je dejstvo, da ne moremo s slehernim delom med goriške brate. Ob otvoritvi Kulturnega doma bo kajpada velika skrb omogočiti reden prihod goriških gledalcev na sleherni gledališki predstavo.

18. maja se je pričelo naše gostovanje po Dolenjski. Zelja tamkajšnjih organizatorjev je bila, da obiščemo njih kraje s koncertno predstavo Shakespeare-Javoršek »Iz take smo snovi kot sanje« ter z igro Arsena Dikliča »Na zeleni reki čolna«.

Obe predstavi je bilo treba zvrstiti v številnih krajih brez nikakršnega premora, upoštevaje pa kajpada zasedenost nekaterih članov.

Premostili smo tudi te ovire in prepoln obisk gledaliških entuziastov je poplačal naše napore. Prvi dan, to je ponedeljek, smo igrali Shakespeareove »Sanje« kar dvakrat, to je ob 15. uri za dijake in ob 20. uri za odrasle.

V torek spet dve predstavi. Prva je bila ponovitev Shakespeareovega koncertnega večera — dijaška predstava — v Novem mestu, druga pa je bila predstava »Na zeleni reki čolna« v Metliki.

V sredo 20. v četrtek 21. ter v petek 22. maja smo obiskali s predstavo »Na zeli reki čolna« Crnomelj, Ribnico in Kočevje.

Skoro istočasno z nastopom ljubljanske SNG-Drame v tržaškem Avditoriju s predstavo Brendan Behana »Talec«, so člani tržaškega gledališča nastopili s koncertno izvedbo Shakespeare-Javorškove igre »Iz take smo snovi kot sanje« v Metliki. Tudi naslednji dan, ko so naši gostje ponovili nastop v tržaškem Avditoriju, smo mi igrali »Iz take smo snovi kot sanje« v Crnomlju.

V ponedeljek 25. maja se je večina članov spet odpravila na pot, da odigra predstavo »Na zeleni reki čolna« v Novem mestu in naslednji dan v Divači.

Predstavi Sartrovih »Umazanih roke«, ki sta bili določeni za 27. maj v Piranu in 28. maj v Izoli sta morali odpasti zaradi žalovanja ob smrti indijskega premiera Nehruja.

V petek 29. maja smo »Umazane roke« igrali v koprskem gledališču. V soboto 30. maja se je del ansambla spet odpravil v Kočevje, kjer je odigral dve predstavi Shakespeare-Javorškove igre »Iz take smo snovi kot sanje«. Naslednji dan so igro dvakrat ponovili v Ribnici.

V torek 2. in v sredo 3. maja smo nadoknadili odpadli predstavi v Izoli in Piranu. S temi nastopi smo zaključili tudi naša popotovanja. Pravzaprav smo bili prisiljeni odpovedati se še drugo povabilom, da bi v miru lahko doštudirali celo, ki ga bomo predstavili občinstvu v začetku prihodnje sezone.

V nadomestilo za naš tako vztrajni gledališki molk na Tržaškem pa smo omogočili nastop Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja s komedijo A. Rivemala »Rezervista«.

Nagrajenec Joško Lukeš prejema nagrado in čestitke

Nagrajene radijske igre v okviru natečaja RAI-TV

V velikem avditoriju v novi palači tržaškega sedeža RAI so 29. maja uradno razglasili izid natečaja RAI za izvirna radijska dramska dela v slovenscini. Kot smo že poročali, je ocenjevalna komisija, ki so jo z izjemo prof. Josipa Tavčarja sestavljali stalni uslužbenci ali pa redni sodelavci RAI: prof. dr. Martin Jevnikar, prof. dr. Jože Peterlin, duhovnik prof. dr. Lojze Skerl in prof. dr. Zorko Harej, izbrala za nagrade tri dela, še pet pa jih priporočila za izvedbo z manjšimi popravki ali pa tudi brez njih.

Prvo nagrado 200.000 lir je prejel sodelavec radia Franc Jevnikar za dramo »Zadeva je končana«, drugo nagrado 150.000 lir profesor in pisatelj Alojz Rebutla za dramo »Voda sprave«, tretjo nagrado pa gledališki igralec Joško Lukeš za igro »Miramarski vodnjak želja«.

Predsednik ocenjevalne komisije dr. Martin Jevnikar je v svojem poročilu tako obrazložil nagrajena dela:

Prvo nagrado je dobila drama »Zadeva je končana«, ki je prišla pod psevdonimom »Repentator«. Dejanje se odigrava v prvih povojnih letih, odkriva pa tudi dogodke iz medvojnih let, ko je nekdo izdal demokratskega politika Bergmanna. Casnikar Lange išče krivca in ga najde v osebi sedanjega notranjega ministra; ta odstrani tudi casnikarja in tako je »zadeva končana«. Drama je spretno in tehtno zgrajena, vsebinsko zanimiva in zgoščena ter vedno napeta. Osmutni moment je neprisiljeno izbran, zaplet pa nakazuje več možnosti razrešitvam vendar pa nobena ni toliko poudarjena, da bi poslušalec mogel že vnaprej uganiti povzročitelja preteklega dejanja. Zato je tudi v tem dramo uspela. Osebe so žive in namorne, psihološko poglobljene in vzete iz resničnega življenja. Njihov dialog je tekoč, prožen, izpirljen, utemeljen in je resničen nosilec dejanja. Vsebinsko oblikovno je drama psihološko realistična, z močno človeškano noto, obsoja nasilje in teži za svobodoljubno ureditvijo države. Napisana je nalašč za radio in avtor je izbral vso letevico pisane radiofonskega izražanja, da dejanje svojih junakov poglubi in poživlji.

Drugo nagrado je dobila radijska igra »Voda sprave« s psevdonimom »Voda svetlobe«. Nemški zemljepisec, ki je bil med vojno mobiliziran in bi moral odkriti neko partizansko bolnišnico ob vodi, pa je ni hotel, se je po vojni vrnil v kraj dogojkov, se srečal z bivšim ranjenecem iz te bolnišnice — in postala sta prijatelja... Voda sprave je pesniško navdihnjena igra z velikim poudarkom humanosti, navezanosti na življenje in ljubezni do človeka. Zgodba je doživeta in razgibana, jezik je izčiščen in učinkovit. Liki pripadajo trem narodom in so po značaju, izobrazbi in političnih ciljih različni, vendar se na koncu zedinijo v medsebojnem razumevanju in ljubezni. Frej so lirčni simboli kot pravi značaji,

toda vsi kažejo pot v novo življenje.

Tretjo nagrado je dobila radijska igra »Miramarski vodnjak želja«, ki jo je poslal Tušomer. Pripoveduje, kako mečejo ljudje v miramarski vodnjak želja drobiž in kako se nekatere njihove želje srečno ali nesrečno uresničujejo — deklica bi rada postala Sarlota; tovarnar bi rad razširil svoje podjetje na škodo drugih; mati, ki ima neozdravljivo bolnega otroka, bi ga rada s smrtjo rešila trpljenja; mlado-poročenca prosita za prvega o-

troka. — Igra sicer nima pravega stilnega ravnovesja, ker gre za realistične zgodbe v pravljicnem okviru, vendar je po zamišljenosti izvirna, psihološko utemeljena in v nekaterih prizorih globoko človečanska ter pretresljiva. Kot pove že naslov, je lokalizirana v Miramaru, kar bo za poslušalce še posebno privlačno.

Nagrajena dela bodo na tržaškem radiu izvajali v jeseni, točen datum pa še ni določen. Ob premierskih izvajanjih del bomo o njih podrobneje kritično poročali.

Mladinski pevski zbor iz Standreža, ki ga z velikim uspehom vodi Franc Lupin

Zaključne produkcije glasbenih šol na Goriškem

Sola Glasbene Matice v Gorici zaključuje svoje uspešno šolsko leto. Končuje ga s polaganjem obračuna svoje dejavnosti. Doselej so rjeni gojenci nastopili na treh produkcijah v Sovodnjah in v Standrežu in 3. junija na osrednji produkciji, ki je bila v klubu Simon Gregorčič na Verdijevem korzu 13 v Gorici. Na njej so nastopili vsi gojenci, ki obiskujejo glasbeno šolo v Gorici in Dijaškem domu ter najboljše gojenci šol v Sovodnjah in Standrežu.

Na oben produkcijah v Sovodnjah in v Standrežu se je vodil prof. Silvan Križmančič zahvalil gojencem za pridnost med šolskim letom, zahvalil se je tudi staršem, ki so s pošiljanjem otrok v šolo razumeli globok pomen, ki ga ima glasbena izobrazba na splošno kulturno raven njihovih otrok. S tem se odpravlja huda pomanjkljivost, ki smo jo vsi opažali med slovensko manjšino na Goriškem.

V tem letu se je glasbeni pouk vršil na šolah v Sovod-

njah, Standrežu, v Gorici in Dijaškem domu. Skupno je šolo obiskovalo 45 gojencev, ki so se učili violino, klavir, harmoniko, kitaro, trobento in klarinet. Najspodobnejši so lani preskočili eno leto in bodo letos zaključili tretje. Da bi imeli čitatelji pravilno predstavilo o dejavnosti in važnosti te šole, naj povemo še to, da se vrši pouk po programu, ki je popolnoma enak programom vseh glasbenih šol v državi.

Seveda je treba razumeti, da so po dveh letih šolanja uspehi gojencev lahko samo še začetniški, toda produkcija v klubu Simon Gregorčič je jasno pokazala, da se z resnim in požrtvovalnim delom da marsikaj doseči tudi v dveh letih, pa celo v enem samem, saj so nekateri izmed nastopajočih že kar pogumno zaigrali, pa čeprav so — kot smo obveščeni — prišli na oder brez zadnje priprave — generalke — in v zanje povsem novem okolju. Razveseljiva je bila tudi instrumentalna pestrost, ki do-

REVIJE

Most

Revija Most se previdno ni označila ne kot mesečnik ne kot dyomesečnik; tako pač pride, kadar more in hoče. Druga številka je izšla te dni.

Uredniški odbor se je nekoliko spremenil, vendar se lahko reče, da je revija ostala slej ko prej v rokah Leva Detele, ki je glavni urednik in prav gotovo pri vsem podjetju tudi pravi spiritus movens. Njegovo ime (poleg imena njegove žene) se v reviji tudi najbolj pogosto pojavlja.

Ko ob drugi številki revije mislimo na uvod v prvi številki, tedaj še vedno ne moremo biti prepričani, da se je Detele že posrečilo postaviti most; ne vidimo namreč, kaj povezuje. Če pogledamo v kazalu revije imena sodelavcev, potem se nam zdi — s kako majhno izjemo — da so to sodelavci že obstoječe tržaške revije. Po tej plati torej v primeri s prvo številko ne vidimo kakega koraka naprej, čeprav lahko priznamo, da je v drugi številki nekaj sestavkov, ki njeno vrednost dvigajo nad prvo.

Dejstvu, da živi Detele (in tudi Vremec) na Dunaju, pa je pripisati, da naš nekateri prispevki vodijo v sredino, ki nam ni najbližja, čeprav je lahko tudi zanimiva (na pr. zapis o Hansu Carossi, Friedrich Heer, razgovor med Bondyjem in Mayerjem). Čeju Leva Detele Nasprotja slovenske povojne literature v marsičem ne bi pritrtili, ne moremo mu pa odrekati določene vrednosti (kljub zunanjim pomanjkljivostim, ko na pr. niti ne omenja Miroslava Košute — o katerem sicer posebej piše Milena Detele — in ko Josipa Tavčarja odpravlja z dvema besedama. In še za kaj bi bili Tržačani prizadeti, za kar pa je on kot emigrant neobčutljiv.) Nadalje je zanimiv prispevek Rafka Dolharja Razgovori o slovenski tiskani besedi v Trstu in Gorici. Avtor objavlja razgovore z glavnimi uredniki slovenskih listov ter s knjigarnarji v Trstu in Gorici. Ne glede na to, kdo je kaj povedal in kako je to povedal, nas razni odgovori vendar silijo k določenim sklepam, ki bi končno morala roditi kake konkretne posledice.

V tej številki so tudi kritike štirih knjig: Strniševega Odiseja (L. Detele), Kočekove Groze, Košutovega Morja brez obale in Mauerjevih Ljudi pod bičem (vse tri: Milena Merlak-Detele).

Drugi sodelavci v tej številki so še Humbert Pribac (dve pesmi) ter Milena Merlak Detele, Stanko Janežič, Vinko Beličič (vsi trije s prozo), medtem ko je Boris Podreka napisal esej O Baconu in Matti.

Mladika

Iz 4. številke Mladike, ki se snovno in oblikovno ne razlikuje posebno od drugih števil, nas zanima zlasti prispevek Janeza Beleja Nekaj dni po Afriki, ki v tej številki še ni končan. Vladimir Vremec pa je objavil Razgovor z Levom Detele; razgovor se nanaša na Detelovo Graščino, ki jo je objavljala Mladika. V ostalem sodelujejo tudi v tej številki že znani sodelavci.

Literarne vaje

Dijaški list Literarne vaje je zaključil svoj XV. letnik. Karkoli smo o tej dijaški reviji poročali, smo si vedno želeli, da bi mogli o njej govoriti kar najbolje. Če to ni bilo vedno mogoče, potem za to nismo mi krivi. Uredništvo v tej številki samo sporoča, da o njej bilo letos večkrat v tiski za prispevke, zato letnik ni tak, kot bi si ga želeli. Ta stiska se je čutila, bila je opazna. Predvsem se opaža, da je pri reviji premalo sodelovanja starejših dijakov. Pri tem ne mislimo toliko na tiste, ki bralce osrečujejo s svojimi (dolgočasnimi) srčnimi izlivi v pesmi in prozi, pač pa se nam zdi, da bi lahko višješolci zmogli tudi kak resnejši prispevek.

Zadnja letošnja številka ne prekaša prejšnjih, pač pa so vedno prijetni — kot v ostalih številkah — linorezi mladih sodelavcev. Koristen je v tej številki tudi spis o Slovenski Matici, ki ga je napisal prof. M. Jevnikar.

Prav iskreno želimo, da bi bilo v prihodnjem letu več sodelovanja pri reviji, ki bi vendar morala biti ponos slovenskega zamajskega dijaštva.

Rado Rauber

Franc Lupin. Zborček sicer ni številčen, je pa glasovno kar neverjetno podjeten, sproščen in zanesljiv tudi kadar poje večglasno. Zapel je pet pesmi: dalmatinsko narodno »Gledam bajno zoru«, Ščekovo »Ledene rože«, Miheličovo »Jurjevank«, ki jo je podal še posebno lepo, Tomčevo »Mlatiči« in Kozinovo »Kekčevo pesem«.

Od gojencev goriške glasbene šole, ki jo požrtvovalno vodi prof. Križmančič, pa so nastopili: David Brisko (harmonika), Igor Zavadlav (klavir), Diego Marvin (violina), Davorin Marvin (harmonika), Savina Cotič (klavir), Marjeta Dornik (harmonika), Zdravko Novak (violina), Mavra Marinič (klavir), Marko Cotič (violina), Nasta Zavadlav (klavir), Ivan Mikuž (kitara), Iva Tabaj (klavir), Ivan Humar (trobenta), Klara Maraž (klavir) in Ivo Klajnšček (harmonika). V sestavi »Stevevanskega tria« pa so nastopili Ivo Klajnšček, Ivan Mikuž in Ivan Humar.

g. v.

Tiho a vendarle koristno delovanje škedenjskih prosvetarjev

Večkrat prevladuje napačno mnenje, da je prosvetno društvo nedelavno, če na zunanje ne kaže nobene prosvetne in kulturne dejavnosti. Toda marsikdaj pozablamo, da nastopi pevskih zborov in uprizoritve dramskih skupin niso edini namen naših prosvetnih društev in da so raznovrstne akcije za pridobitev članstva, otrok za lovensko šolo, za večji obisk gledaliških predstav našega gledališča, ki ne pridejo v širšo javnost, lahko prav tako koristne, kot nastopi pevcev ali dramskih amaterjev.

Z nekaj podobnimi akcijami in še posebno če popolnoma ali skoraj uspejo, je vsako prosvetno društvo že delno izpolnilo svoje poslanstvo v okviru naporov za obrambo in ohranitev slovenskega življa v zamejstvu. Tak je primer prosvetnega društva v Skednju.

Čes je, da je takoj po vojni tudi v Skednju krasno uspeval številni pevski zbor, ki se je žal po letu 1948 skrčil in po nekaj letih prenehal z delovanjem, toda sedanji odborniki niso vrgli puške v koruzo in so za sedanje čase, ko so se korenito spremenili običaji in navade, poskušali nove prijeme, nove zamisli da je prosvetno delovanje v Skednju še živahno.

Tudi prosvetno društvo v Skednju je pred nekaj leti preživljalo splošno krizo, toda nedavno so prosvetni delavci to krizo preboleli in ker se ni dalo drugače, ker je bila ustanovitev zbora ali dramske skupine skoraj utvara, so pričeli s prirejanjem pogostih predavanj, katerih se je vedno udeleževalo preko 50 članov. V samih treh zadnjih sezonah je bilo v prosvetnem društvu v Skednju veliko predavanj, na katerih so sodelovali predavatelji dr. Mašera, prof. Penro, Magajna, Srečo Meriak, Bojan Pavletič, Tončka Čokova, Drago Pahor in drugi. Društvo je nato priredilo številne filmske večere, na katerih je vrtil svoje filme priznani in večkrat nagradi: smater Aljoša Zerjal, ki je prikazoval lepote, katere je posnel na

svojih potovanjih po Jugoslaviji, Italiji in Grčiji.

V škedenjskem društvu vsa leta prav dobro deluje knjižnica, zadnje čase pa so odborniki uredili tudi čitalnico in naročili vrsto slovenskih in jugoslovanskih časopisov, katere škedenjci zelo radi prebirajo.

Omeniti moramo tudi izlete, ki so jih priredili v letovišarske kraje v Sloveniji, in pri zadnjem, v Rakov Skocijan in Predjamski grad, so celo filmali izlet in potem udeležencem pokazali film. Zamisel je vsekar vredna posnemanja, ker so s tem se bolj vzbudili pozornost in zanimanje ne samo pri udeležencih izleta, temveč tudi pri drugih članih, ki se kar pehajo za prihodnji izlet na Bled 29. t.m.

V društvenih prostorih so prosvetarji priredili tudi knjižno razstavo in razstavo slik svojih rojakov Godine, Cerneta in Lukežiča. Seveda se tudi mladina pridno udeležuje v športnih panogah in je vedno sodelovala na športnih prireditvah ter na športnih tednih, ki jih je pripravilo SZ «Bor».

Vendar pa se je prosvetno društvo v Skednju še najbolj izkazalo v nadvse uspešni akciji pridobivanja otrok za slovensko šolo in z akcijo za množični obisk gledaliških predstav v škedenjski dvorani. Fazlika se bita opazna takoj. Pri zadnji gledališki predstavi, če ž- ni bila dvorana nabito polna, je bilo vse kakor več občinstva kot sicer.

Prosvetno delovanje v Skednju torej ni zamrlo, kot bi mogoče kdo napačno mislil, društvo živi in dela in kar je najbolj važno pri vsem tem, žanje tudi uspehe. Nedavno je društvu celo uspelo raztegniti svoje prosvetno delovanje na Kolonkovec, tja, kjer doslej ni bilo ničesar. V društvenem odboru sta tudi dva odbornika s Kolonkovca, ki sta vsestransko sodelovala pri nedavni akciji za obisk gledaliških predstav. Zelo pozitivna poteza, ki bo, o tem smo prepričani, rodila sadove če se bodo škedenjci in Kolonkovičani vrgli na delo.

Prosvetno društvo v Skednju je torej, kar se te dejavnosti tiče za zgled marsikateremu našemu prosvetnemu društvu, ki žal spi blaženo spanje pravičnega in se izgovarja, da ni mogoče ničesar narediti ker ljudje ne kažejo nobenega zanimanja za prosvetno delo. Samo spodbuditi je treba ljudi, prevzeti je treba pobudo in zanimanje pride pa stopoma, pri tem pa se moramo zavedati, da glavni namen vseh naših društev ne morejo biti samo pevski zbori ali dramske skupine. Društvo ima skoraj brezmejno področje delovanja, le da je to delovanje koristno usmerjeno v obrambo in razširitev slovenske kulture pri nas.

Lojze Abram

NOVE KNJIGE TRŽAŠKE ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Seznam najnovejših knjig Narodne in študijske knjižnice v Trstu za april:

1. Delak: Delavski oder na Slovenskem. Lj., Mestno gledališče. 1964.
2. Birsa, Mirko: Nekaj poglavij o pljučnih boleznih. Lj., DZS 1964.
3. Kranjec, Miško: Bele so vse poti. Lj., DZS 1964.
4. Kresnik Vladimir: Patologija organskih sistemov I. Lj., DZS 1964.
5. Schaff, Adam: Filozofija človeka. Lj., DZS 1964.
6. Omeza, Zdravko: Naglušni otrok. Lj., DZS 1964.
7. Peroci, Ela: Zato, ker je na nebu oblak. Lj., DZS 1963.
8. Lajovic, Anton: Zbori. Lj., SAZU 1963.
9. Družbena pravda, L. XVIII. Buenos Aires. 1964.
10. Hunermann, Wilhelm: Navlhanci. Trst 1964.
11. Splošni tehniški slovar. II. del. P-Z. Lj., 1964.
12. Vergil: Bukolika in glagolika. Mar. ZO 1964.
13. Neka druga dežela. Mar. ZO 1964.
14. Ryhiner, Peter: Lov na treh kontinentih. Mar., ZO 1964.
15. Rosina, Alenka: Kriminaliteta telesnih poškodb. Mar., ZO 1963.
16. Skrbinšek, Milan: Gledališki mozaik II. Lj. Mest. gled. 1963.
17. Erjavec, Fran: Zivali v podobah. Lj., MK 1964.
18. Tieghem, Paul Von: Zgodovina evropske in ameriške književnosti od Renesanse do danes. Lj. MK 1963.
19. Maurois, Andre: Zivljenje Lorda Byrona. Lj., CZ 1963.
20. Zlato črnih dlani. Murska Sobota 1963.
21. Kamniški zbornik IX. Kamnik 1963.
22. Slomškove drobtinice XX. letnik. Lj., 1963.
23. Goldmann, Lucien: Humanistične vede in filozofija. Lj., CZ 1958.
24. Istarske freske. Zagreb, Zora 1963.
25. Copic, Jelisa: Stara Egipčanska umetnost Lj. Prosvetni servis.
26. Musek, Viko: Zvezdnstvo in zvezde. Lj., PS.
27. Copic, Jelisa: Vicente van Gogh. Lj. PS.
28. Bogatoj, Katarina: John Galsworthy. Lj. PS 1960.
29. Pirnat, Janez; Ivan Grohar: Lj., PS 1960.
30. Pokorn, Danilo: Obrazi slovenske glasbene preteklosti. Lj., PS 1962.
31. Suklje, Rapa: Srečanje z Ernestom Hemingwayem. Lj. PS 1962.
32. Pogačnik, Bogdan: Obisk pri slikarju Božidarju Jakcu. Lj., PS 1962.
33. Copic, Jelisa: Umetnost Mezopotamije. Lj., PS 1962.
34. Sarabon, Mitja: Basist Ladko Korošec. Lj., PS 1962.
35. Kosmač, France: O Chaplinu. Lj., PS 1963.
36. Vurnik, France: France Prešeren. Lj., PS 1963.
37. Sitar, Sandi: Srečanje z Nikolajem Pirnatom. Lj., PS 1963.

g. v.

Lična brošura o 10-letnici obstoja SKPD «Števerjan»

Slovensko katoliško prosvetno društvo v Števerjanu nam je poslalo lično izdelano brošuro ob 10-letnici svojega obstoja. Pred uvodno besedo je poezija Ljubke Sorlijeve o Števerjanu — biseru naših Brd, sledi članek Marijana Terpina s kratkim popisom dejavnosti društva. Iz kronološkega pregleda je razvidno, da so imeli skupno 69 prireditev najrazličnejšega značaja, igrice, predavanj, kulturnih večerov, zabavnih prireditev, verskih prireditev, snemanj na radiu, izletov, izdaj tiskanih publikacij in podobno. Zaporedju prireditev so dodali slike najpomembnejših igrice, s katerimi so nastopili doma ali na drugih odrih. Zanimivo je, da so nastopili z nekaterimi obsežnimi in tudi zahtevnimi deli. Upozorili so na Janko «Srenjo», Goldonijevo komedijo «Sluga dveh gospodov», Finžgarjevo «Razvalina življenja», Vombergarjevo «Voda», Mollerovega «Namišljenega bol-

nika» in več krajših enodejank in burk.

Priletni briški prosvetni delavec Lojze Terčič je objavil članek o Slovenskem katoliškem bralnem društvu in o prosvetnem življenju v Števerjanu v zadnjih 50 letih, kjer se na koncu zahvaljuje domačemu župniku Cirilu Sedeju, ki bo letos slavil 50-letnico duhovniškega posvečenja, za tolažbo in pomoč v hudih časih pod fašizmom, med vojno in po njej.

Prof. Rado Bednarik pa objavlja izrpen zgodovinski oris Števerjana, ga utemeljuje z zgodovinskimi dokumenti, navaja kraje, odkod so prišli v vas sedanji baroni, omenja tudi Trinkovo ime, ki je v videmski mestni knjižnici odkril urbar, v katerem se prvič uradno omenjajo slovenski prebivalci v Števerjanu. Za konec so objavljene tri slike z izletov. Tiskala je Budinova tiskarna v Gorici.

Prosvetno-kulturni pregled za maj

1. P.d. «Briški grič» priredi v Števerjanu prvomajsko slavo z gostovanjem «Veselih planšarjev» iz Ljubljane in folklorne skupine iz Ločnika.
1. Prosvetno društvo SKPD — Števerjan priredi proslavo 10-letnice svojega obstoja s sodelovanjem gojencev dijaškega doma iz Celovca, domačega zbora, zbora «Lojze Bratuž» iz Gorice in cerkvenega zbora iz Podgore ter dramske skupine openske mladine.
2. «Veseli planšarji» iz Ljubljane nastopijo v župnijski dvorani v Bazovici.
3. SG nastopi na stadionu z igro A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
3. Na dvorišču prosvetnega društva na Opčinah nastopijo «Veseli rudarji» iz Idrije, pevška zbornica iz Križa in Repna ter godba iz Trebč-Gropade.
3. V Ljudskem domu v Križu nastop «Veselih planšarjev» iz Ljubljane s programom domačih viž in napevov v organizaciji SPZ.
5. V Slovenskem klubu predavanje prof. Umberta Urbanija v Vuku Karadžiču.
5. V klubu «Simon Gregorčič» v Gorici predavanje prof. Krumbergerja iz Tolmina o zanimivostih Sarajeva in Dubrovnika.
6. SG gostuje v Ljubljani s komedijo Daria Foja «Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda».
7. SG gostuje v Ljubljani s komedijo Daria Foja «Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda».
7. Zaključna prireditev osnovne šole v Križu v dvorani «A. Sirk» z igrice P. Golie «Princeska in pastirček».
7. Zaključna prireditev osnovne šole iz Sempolaja z dvema igricama.
7. Zaključni nastop osnovne šole iz Rojana v Marijinem domu.
8. SG gostuje v Ljubljani s komedijo Daria Foja «Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda».
9. Koncert solistov glasbene šole iz Dubrovnika v Avditoriju kot gost GM iz Trsta.
9. SG gostuje v Kranju s komedijo Daria Foja «Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda».
10. SG gostuje v Postojni s komedijo Daria Foja «Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda».
10. Pevska zbornica p.d. «Vesna» iz Križa in p.d. «Slovenec» iz Bošta nastopita na reviji pevskih zborov v Postojni.
11. SG gostuje v Sežani s komedijo A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
11. SPDT priredi v Gregorčičevi dvorani planinsko predavanje dr. Rafka Dolharja o skandinavskih deželah.
12. V Slovenskem klubu pred-

- vanje dr. Roberta Hlavatyja o razvojni poti kirurgije in njeni perspektivi.
13. V klubu «Simon Gregorčič» v Gorici zaključni večer ob sreдах s sodelovanjem predstavnikov SG, ki so predstavili Sartrovo igro «Umazane roke».
14. SG gostuje v Herneljan z igro A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
15. SG gostuje v Bistrici z igro A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
16. SG nastopi v Gorici v dvorani na Verdijevem korzu s Sartrovo igro «Umazane roke».
16. Sobotni večer Slovenskega kulturnega kluba.
- 16-17-18. Tridnevno slavo prosvetnega društva v Sovodnjah.
17. II. revija tržaških in gorških pevskih zborov v Križu.
17. Zaključna šolska prireditev slovenskih osnovnih šol v Avditoriju.
17. II. občni zbor zveze cerkvenih pevskih zborov v Trstu.
19. V Slovenskem klubu koncert altističke Marije Bitenčeve ob klavirski spremljavi prof. Nele Piščanca.
20. SG gostuje v Crnomlju z igro A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
21. SG gostuje v Ribnici z igro čoln».
21. Produkcija gojencev glasbene šole v Sovodnjah s sodelovanjem mladinskega pev-

- skega zbora iz Števerjana.
22. SG gostuje v Kočevju z igro A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
23. Gostovanje ljubljanske Drame z Behanovo komedijo «Talec» v Avditoriju.
23. Produkcija gojencev glasbene šole iz Štandreža v dvorani p.d. Štandrež.
23. V Slovenskem kulturnem klubu predava pisatelj Zorko Simčič, ki živi v Argentini.
23. Gostovanje SG v Metliki s priredbo Shakespeare-Javoršek «Iz take smo snovi kot sanje».
24. V kino dvorani v Bazovici nastop openske mladine z dvema igricama.
24. Gostovanje ljubljanske Drame v Avditoriju z Behanovo komedijo «Talec».
24. SG gostuje v Crnomlju z izborom Shakespeare-Javoršek «Iz take smo snovi kot sanje».
24. Obisk škedenjskega katoliškega kulturnega kluba s srečolovom.
25. Nastop otrok osnovne šole na Opčinah v Marijanišču z igrice «Dečkove sanje».
25. SG gostuje v Novem mestu z igro A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
26. SG gostuje v Divači z igro A. Dikliča «Na zeleni reki čoln».
26. V Slovenskem klubu predavanje inž. Šebenika iz Seža-

- ne o pogozdovanju Krass.
27. Prosvetno društvo «Slavko Škamperle» priredi predavanje o Charlesu Chaplinu s predvajanjem filmov.
28. Zaključna šolska prireditev osnovne šole v Gropadi.
29. SG gostuje v Kopru s Sartrovo igro «Umazane roke».
28. Pevski zbor Prosek-Kontovel sodeluje na komemoraciji proseških talcev.
29. Razdelitev nagrad RAI za izvirno radijsko dramsko delo v slovenski: 1. nagrada Franc Jeza «Zadeva je končana»; 2. nagrada Alojz Rebula «Voda sprave»; 3. nagrada Joško Lukeš «Mira-marski vodnjak želja».
30. Nastop orkestra in solistov GM na reviji primorskih glasbenih šol v Piranu.
30. Gostovanje pevškega zbora «Jakobus Gallus» pod vodstvom Ubalda Vrabca v Ljutomeru.
31. Zaključna prireditev slovenskih nižjih srednjih šol v Avditoriju.
31. Zaključna prireditev osnovnih šol iz Bazovice in Gropade v dvorani v Bazovici.
31. Marijina družba priredi v Marijinem domu v Rojanu deklatsko zborovsko igro.
31. Prvo obmejno srečanje v Mirnu s sodelovanjem pevskih zborov iz Ronk, Dolapoljan, Števerjana, otroškega zbora iz Štandreža in instrumentalnega tria iz Števerjana.

Vztrajnost kmetjev

T E D E N

PO KRIVIČNEM DEKRETU MINISTRA ZA JAVNA DELA GLEDE VRTOV PRI SP. MAGDALENI POD ROVTAMI

Posredovanje za obrambo vrtnarstva

Slovenska kulturno gospodarska zveza odposlala pismo ministru Pieracciniju - Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov odposlali protestno resolucijo Zaskrbljenost prizadetih vrtnarjev - Kaj bo zdaj rekel občinski svet?

Borba za zaščito tržaškega vrtnarstva in življenjskih interesov prizadetih vrtnarjev se nadaljuje. Slovenska kulturno-gospodarska zveza, ki je po objavi dekreta ministra Pieraccinija takoj realizirala, mu je 5. junija poslala pismo, ki ga na tej strani objavljamo. Prav tako sta Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov pred dnevi poslali predsedniku republike, ministru za javna dela, ministru za kmetijstvo vladnemu generalnemu komisariju, predsedniku avtonomne dežele Furlanija-Juljska krajina in drugim oblastem protestno resolucijo, ki so jo prizadeti vrtnarji soglasno odobrili na sestanku na Kolonkovec.

Pogled na osrednji trg zelenjave in povrtnine, ko je kupčija na višku

Kakor smo sproti poročali, so se za zadevo zavzeli tudi kolonkovaška sekcija KPI, Skupna silvska lista in občinski svetovalec dr. Pincherle. Nekateri občinski svetovalci so že protestirali pri županu; vse kaže pa, da bodo sprožili zadevo na občinskem svetu.

Medtem se stvari razvijajo, kakor določajo zadevni predpisi. Skoraj vsi lastniki zemljišč so namreč že prej dobili od zavezanca obvestilo o objavi zadevnih načrtov in rekvizitov zemljišč. To je prvi korak, kateremu bodo sledili drugi ukrepi, kakor smo že pojasnili na tem mestu, če ne bo prišlo do preklica ministrskega dekreta.

Razen tega pa je treba že zdaj misliti, kaj bo zlasti s tistimi vrtnarji, ki jim bodo odvzeli vsa zemljišča. Skoraj nemogoče je, da si bodo lahko uredili vrtove nekje drugje. In tudi če bi dobili primerno zemljišče, bi ga morali dorej plačati. Pogovilo se bo torej vprašanje za poselitve prizadetih vrtnarjev in njihovih družin. Kdor jim bo odvzel vrtove, mora tudi na to misliti.

nas pa čim večkrat, da na ta način živinorejci prihajajo na krmil.

A gospodarji se v kolikolič prometnih vaseh ne upajo z živino na cesto, in to tem manj tam, kjer ni ustreznih omejitvenih tabel. Takih krajev je večštevilo. Na primer, se že šteje za precej prometno vas in ima okrog 35 glav goveda. A na cesti ni ustreznih opozorilne table. Nedavno bi se bila z živino kmalu pripetila nesreča. Tabla živinorejce do neke mere le zaščiti. Pristojni organi, naj se za to zadevo malo bolj pozanimajo.

NEKAJ OPOZORIL IN NASVETOV NAŠIM ŽIVINOREJCEM

Kako pravilno molzemo in ohranimo mleko

V zadnji prilogi «Naša zemlja» smo opozorili naše živinorejce, naj pazijo na svoje mleko, da ne bodo imeli sitnosti. Težave z mlekom so večje zlasti poleti, zato objavljamo naslednji članek z navodili za molžnjo in dobro ohranitev mleka. Našim kmetom, zlasti pa gospodinjicam, ki imajo z mlekom največ opravka, priporočamo, naj ta opozorila in nasvete upoštevajo in se po njih ravnavajo.

Mleko je dragocena hrana, ker vsebuje večji del hranilnih snovi, ki jih potrebuje človeški organizem. Toda mleko ima to hibo, da se zelo lahko pokvari. Tako zgubi svojo hranilno vrednost in tržno ceno ter postane škodljivo za zdravje človeka. Spričo tega je nujno potreb

mikrobom. Molzite naglo in ne pretrgoma najprej sprednja dva seska, nato zadnja. Tako pridobite največ mleka. Molzite do kraja, do zadnjih kapljic. Tako boste pridobili še nekaj mleka, ki ima največ maslobe (8,5 odst.), predvsem pa boste na ta način preprečili nevšečnosti in škodo, ki jo povzročijo v vimenu ostanki mleka.

Poslednje slovo od Marije Zafran iz Ricmanj

Ob poslednjem slovesu od Marije Zafranove, se nam vsiljuje ugotovitev, da se redči generacija, kateri je bilo usojeno preživljati najbolj burne čase našega stoletja. Splošne razmere so zlasti od nas Slovencev zahtevale dosti ertev in borbe za obstoj.

Kaj pravijo naši ljudje po Krasu

Kot je bilo nekoli življenje na našem Krasu dolgo dolgo nespremenjeno, tako se danes naglo spreminja. Zunanje in notranje potrebe, ki se odražajo v nove potrebe, ki pripravljajo tudi kmetje. Namesto starih kmetijskih vozov, tržimo na dvoriščih naša strojna orodja in motorna vozila. Še nedavno je bila ideal vespa, danes pa že avto. A ne kakšna stara kralja, ampak čim bolj vespa, ki ne služi le za pot na delovno mesto, marveč tudi za oddih in zabavo — za izlet sem ali tja.

Mnogim hišam je že radlo preinano, ker želijo razen ušesa vpreči, v svojo radovednost in razvedrilno je tako. Takšna je želja si-ndrija ali kmetje. Saj imajo televizijo Petrovi, Pavlovi i. dr.; zakaj bi ne imeli je onil No, radovednost je lepa čednost in prva za širjenje prosvete. Vprašanje pa je, kam je ta usmerjena, kaj nas ljudi zanima. Če se gledatelj televizije zanimajo za poučni in zabavni del programa, je to koristno.

«Kaj se tiče traktorjev, kosilnic in drugega strojnega orodja, je to dobro reč. Ne sre brez tega. Dobro delo, hitro in dobro maši pomanjkanje delovnih rok. In kar je veliko vredno: delo gre brez ceremonij, ki smo jih imeli pri vprežni živali. Samo je še ta napaka, da ni to orodje dovolj priročno našim razmeram.»

«Kaj pa menite o teh gumjastih kolesih?»

«Kaj se ču, ko pa je takšna doba! Kmalu bodo nose le za naše steze. A ne moremo reči, da so ta vozila slaba reč, če jih rabimo s pametjo. Hitro na delo in z dela. To pomeni pridobiti na času in zmanjšanju truda. Namesto nekdanjega popivanja gre mladi na malo okrog, kjer nekaj vidi. Ta pridni se zanimajo za stvari, ki jih ni bilo prej. Na vzemva za breskovo nasad, kakšnega je videl nekje pri Novi Gorici.»

CEROVLJE

Ze dalj časa ni iz naše vasi nobenih novic. Niti s tem dopisom ne bomo povedali kaj posebnega, ki bi se tikalo je Cerovce. Marsikdo bi si namreč svoje prihranke rad vložil v preureditve svojega doma, a si tega ne upa, ker so cene gradiva, a še bolj delovne sile, izredno poskobile. Denar je za toliko manj vreden. Pravijo, da se cene ravnajo po ponudbi in povpraševanju t.j.: če je povpraševanje po določenem blagu, ali delovni silil veliko, a ponudba majhna, cena poskoci. To se da razumeti. Ne moremo pa zapopasti, da cene kmetijskih pridelkov, recimo mleka in mesa, stojijo. V kolikor pa se te dvignejo, gre v žep posrednikov, a ne kmetu-proizvajalca. Dokler ta zadeva ne bo pravilno urejena, se dulega s poljičinami, dočim se spodnji Kras razlikuje od nas, ker ima dobre pogoje tudi za vino. Kot je pri nas živinoreja nekaj let napredovala, tako v zadnjih letih močno nazaduje. Znana stvar ki se je o njej že zelo dosti pisalo. A ne še zadosti in se mi zdi tudi ne s pravilne strani. Živinoreja je vendar mnogo več kot glavni steber kmetijskega gospodarstva.

Potrebna opozorila

Prav res vidimo in čutimo povsod, kako igra kmetijstvo, čeprav je resnično najpomembnejša gospodarska panoga, vloga pepelke. Vse iz zemlje je prva dobrina, a njenemu proizvajalcu se mečejo polena pod noge in povsod je najzadnji. Tudi na cesti. Motor ali avto smeta blazno drveti po cesti in skozi vas, ne mende se za ljudi in živino ter ustrezno opozorilo že 500 m pred vasjo. Vlada pravi, da je treba zvi noreje dvigniti in živinorejce podpirati. Živina pa mora biti zdrava; v ta namen pa mora celo v najboljši negi v hlevu vsaj vsokotoliko na pašo, pri

Pismo Slovenske kulturno gospodarske zveze ministru Pieracciniju

Slovenska kulturno-gospodarska zveza v Trstu je poslala ministru Pieracciniju naslednje pismo:

Splošno minister za javna dela, poslanec Pieraccini R I M

Vaš odlok št. 1503 od 23. aprila t.l., objavljen v Uradnem listu 12.5.1964 št. 115, s katerim je odobren načrt področij namenjenih gradnji ljudskih in ekonomskih stanovanj in s katerim je zavrnjen soglasen sklep tržaškega občinskega sveta z dne 15.7.1963 o izključitvi iz prvotnega načrta področja Sp. Magdalene pod Rovtami, je hudo prizadel interese prizadetih stevalnih lastnikov zemljišč, ki se v pretezi meri ukvarjajo z vrtnarstvom.

- Te ugotovitve ne odgovarjajo dejanskemu stanju iz naslednjih razlogov:
- Gre za okoli 40 ha zemljišča, katerega lastnina je izredno razdrobljena, saj gre za skoro sto lastnikov in torej ne gre za razlivanje velikih posestnikov zemljišč, temveč za odzvem lastnine majhnim lastnikom in to povečini slovenske narodnosti, ki so že tako gospodarsko ogroženi.
  - To področje je izredno intenzivno in strokovno obdelano in zalaga tržaški trg s povrtninami s približno 60-80% od celotne proizvodnje in tržaški pokrajini, s čimer bistveno prispeva k izravnavi cen na tržaški tržnici na debelo.
  - Po uradnih podatkih je bilo na podlagi zakona št. 213 od 13.12.1933 in zakona št. 454 od 2.6.1961 (zeleni načrt) na področju Spodnje Magdalene od leta 1952 vloženi za melioracijo zemljišč, nakup strojev, ureditve toplih gradb itd. skupno 38.544.877 lir, od česar 10.510.743 lir državnega prispevka. Poig tega pa so vložena tudi sredstva zasebnikov, o katerih ni nihče vodil evidence.
  - In 4. To področje ni najbolj primerno za intenzivno stanovanjsko zgradbo, kar izhaja tudi iz «Relazione illustrativa e relazione sulle previsioni di spesa» za načrt področja za ljudske gradnje, kjer se ne ugotavljajo odlične zdravstvene okoliščine za prebivane, temveč samo «dobre» in to zaradi bližine industrijske cone.

Upoštevati je treba tudi, da področje preseka žičnica za Italcementi, kar prav gotovo ne prispeva k umestnosti gradnje rezidenčnega kompleksa z 2800 stanovanji in 11.000 prebivalci. Vredno je tudi upoštevati ogromni predvideni izdatki v odnosu do drugih preventivno izbranih področij.

Kmečka zveza, članica naše zveze, ki zastopa koristi velike večine neposrednih obdelovalcev zemlje na Tržaškem ozemlju, je proti vključitvi tega področja v načrt gradnje ljudskih in ekonomskih stanovanjskih hiš že odločno protestirala. Omenjena strokovna organizacija upravičeno in utemeljeno ugotavlja, da bi s to razlavitvijo v prvi vrsti hudo prizadeli vrtnarje in s tem tudi celotno tržaško gospodarstvo in da je v bližini 78 ha pretežno nerobdelanih zemljišč javne lastnine, ki bi jih lahko brez vsake škode vključili v načrt za gradnjo ljudskih in ekonomskih stanovanjskih hiš.

Gospod minister, prepričani smo, da boste upoštevali zgoraj navedene utemeljene razloge in da boste na tej osnovi odlok vašega ministristva spremenili in ga prilagodili interesom zainteresiranega prebivalstva, ki so istocasnno tudi splošni interesi v korist vse skupnosti.

Z odličnim spoštovanjem!

Podpredsednik:
(Boris Racec)

KRATKE Z JEZERA

Urejena cesta iz Bazovice

Jezero je ena izmed najmanjših vasic na Tržaškem, saj šteje le devet hišnih števil in ima komaj 28 prebivalcev. Vasičani se ukvarjajo s malimi kmetijami ali delajo v mestu, zlasti kot zidarji. V vasi je 19 krav in telet ter en vol, proč leti pa so imeli 40 glav živine. Na Jezeru ne vozi avtobus, avtobusno postajališče pa imajo pri borovcu, približno 700 m od vasi. Pošte, ki prihaja na poštni urad v Borštu, ne prinaša v vasi nobeden. Le telegrame dostavljajo, drugo pošto pa prinese, kdo pač pride na pošto.

Vasica je zares majhna, toda na zelo lepi in razgledni točki, prihajajo v to prijazno vasico, da se razvedrijo v naravi in naučijo svežega zraka.

Kras se spreminja v smetišče za mestne odpadke. Taki kupi kosti, konzervnih skatel in razne šare so ob poti od Banov na cesto k Fernetičem. Posebno poleti je tak smrad, da niti živina ne mara mimo, pa sejo pa se podgane, ki kaksikrat celo napadejo ljudi, ki gredo mimo

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Branilec obtoženega Cergola zvrča vso krivdo na Cisilina

Cergol se je znašel v kaosu in se ni mogel upirati sistemu, ki je vladal v upravi bolnišnice

Na kazenskem sodišču, kateremu predseduje sodnik Boschini, je večer odvetnik Annoscia nadaljeval svojo obrambo obtoženega in Cisilina in v približno dveh urah se enkrat različen vse točke obravnave, ki se nanašajo na bivšega ravnatelja, tj. tehničnega urada združenih bolnišnic. Odvetnik Annoscia je ovrgel vse trditve javnega tožilca in svojega varovanca še enkrat prikazal kot postenega in marljivega uradnika, ki je vestno izvrševal svojo javno funkcijo v interesu bolnišnic.

Na kratko. Odvetnik Annoscia je v bistvu ponovil vse tiste trditve, ki jih je že prej predložil sodišču. Svoje izjave je podprl s kratkim govorom, ki je bil razložen v skladu z upravnimi postopki, ki veljajo v vseh javnih uravah. Na kratko. Odvetnik Annoscia je v bistvu ponovil vse tiste trditve, ki jih je že prej predložil sodišču. Svoje izjave je podprl s kratkim govorom, ki je bil razložen v skladu z upravnimi postopki, ki veljajo v vseh javnih uravah.

Po daljšem odmoru je nastopil odvetnik Uglesich, ki brani obtoženega Cergola. Najprej je odvetnik Uglesich predložil sodišču dokazila, ki se je v letih, ko je bil v službi pri bolnišnici, izkazal za vestnega in pridnega uslužbenca. Njegova nesreča se je pričela s tem, da se je tehnični urad bolnišnic, Cergol je na natečaju zmagal in 1. septembra 1954 pričel delati v bolnišnici. S se-

TRST - UL. BOCCACCIO 3 Telefon 28-373 POŽAR ARTEMIO TOVORNI PREVOZI KINO «IRIS» PROSEK predvaja danes, dne 7. t. m. z začetkom ob 16. uri film: «Una ragazza chiamata Tamiko»

Kino na Občinskih predvaja danes, 7. t. m. ob 16. uri Technicolor Technirama film: LA PANTERA ROSA (ROZA PANTER) Igrajo: DAVID NIVEN, PETER SELLERS, ROBERT WAGNER, CAPUCINE IN BREDA BANZIE

Radio Trst A

8.00 Koledar; 8.30 Poslušali boste... 9.00 Kmetijska oddaja; 9.30 Slov. zborovska skladba; 10.00 Maša, nato Orkester D'Artega; 11.15 Oddaja za najmlajše; 12.00 Slov. nabožna pesem; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Karakteristični zam-sambi; 15.10 Jam session; 15.30 Radijska novela; nato Edelhara; 16.30 Koncert; 18.00 Kavarniški koncert; 18.30 Kino, večer in danes; 19.00 Sonate a tre; 19.15 Nedeljski vestnik; 19.30 Operna glasba; 20.00 Sport; 20.30 Iz slova; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Čajkovski; Simfonija št. 5; 22.55 Ritmi.

KINO ŠKEDENJ predvaja danes, 7. t. m. ob 16. uri v dvorani in 20.15 uri na prostem Cinemascope barvni film: «LA CONGIURA DEI 10» (Zarota desetorice) Igrajo: STEWART GRANGER, SYLVIA KOSCINA, KRISTINE KAUFFMAN

KERŽE TRST - Tel. 55-019 Try S. Giovanni I ● PORCELAN ● KRISTAL ● LESTENCI NAVADNI IN KLASICNI ● HLADILNIKI ● ELEKTRICNI GOSPODINJSKI STROJI ● STEDILNIKI ● VSE ZA DOM

IMP. TRANSADRIA S.p.A. EXP. TRST - UL. CICERONE 8/II - TEL. 30-214 SKLADIŠČE: vse vrste lesa - ekote - furnirje - poliestere - dekorativne plastične profile - laminat - stroje in druge artikule za lesno industrijo

Nedeljsko jutro žrtvujte za ogled STALNE RAZSTAVE POHIŠTVA ki je odprta vsak dan od 8. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9.30 do 13. ure. - POLEK RAZSTAVE POHIŠTVA SI OGLEDJTE TUDI TRGOVINO Z RABLJENIM POHIŠTVO! - Trst, Ul. Settefontane št. 58-62-64 KVALITETA IN DOBRE CENE

Goriško-beneški dnevnik

OB PRISOTNOSTI PREDSTAVNIKOV OBLASTI

Prihodnjo nedeljo v Jamljah uradna otvoritev vodovoda

Svečanost bo pri novem vodometu - Vse kraške vasi so preskrbljene z vodo

Uradna otvoritev zadnjega dela kraškega vodovoda bo prihodnjo nedeljo v Jamljah. Ob tej priložnosti bodo s svečano otvoritvijo, kateri bodo poleg župana in občinskih predstavnikov prisostvovali tudi visoki predstavniki oblasti.

Svečanost bo ob novem vodometu, ki ga bodo zgradili na notranjem križišču v Jamljah. Sprva so nameravali vodomet z bazenčkom postaviti na dvorišče osnovne šole, potem pa so se odločili za drugo mesto.

S tem so vse vasi na Krasu preskrbljene z vodo iz vodovoda. Delo je trajalo precej let in je stalo tudi dosti denarja. Z ureditvijo tega vprašanja so podani vsi pogoji za kulturnejše življenje prebivalstva, ki živi v teh krajih.

V terek v Sovodnjah občinska seja

Med sporčili bo župan govoril o industrijski coni - V sredo pobiranje davkov

V terek, 9. junija se bo v Sovodnjah sestala občinska svet. Seja se bo začela ob 20. uri z županovimi sporočili.

Ob skrajšanju zaključku šolskega leta vabi uprava na roditeljski sestanek

ki bo v prostorih Doma na Svetogorski cesti danes 7. t. m. s pričetkom točno ob 15. uri. Po sestanku bo zaključna domača prireditev, na kateri bodo gojenci in gojenke zavezane nastopili s dvema igricama, recitativami, glasbenimi točkami in balcetom. DIJASKI DOM - Gorica

Trgovci na debelo z zelenjavo popoldne ne bodo delali

Zveza trgovcev goriške pokrajine sporoča, da bodo od jutri dalje vsi trgovci z zelenjavo na debelo delali samo popoldne.

RAZPRAVA O SLEPARIJAH Z MENICAMI

Delo urada za menične proteste po izjavah njegovih uradnikov

Poslovanje je bilo najboljšje, kadar je bil odsoten njegov vodja De Noia

Včeraj dopoldne je bila na goriškem okrožnem sodišču četrti razprava proti sodnemu uradniku Costantinu De Noiu. Tokrat so zaslišali uradnike oddelka za menične proteste Baciocchia Lebara in Rigata.

Ermanno Baciocchi, ki je bil De Noiev ožji sodelavec, je povedal, kakšen je bil delovni postopek v tem uradu ter da je prejel od navedenega vodje De Noia, ki je bil odsoten le poredkoma in še to za praznike, ko je bilo malo meničnih protestov. Povedal je tudi, da so si razdelili delo po sektorjih in da sta bili v njegovem sektorju tudi podjetji Ravaccia in Curci. Izjavil je nadalje, da ni opazil, kadar niso predložili v podpis vseh dokumentov o protestih menic, ker je zavezni zapisnik vodil uradnik Rigato.

Priča Ignazio Lebar, ki je bil v uradu za pomočnika, je med drugim izjavil, da štetovalnice, ki so bile predložene v protest, ni ustrezalo številu dokumentov o protestu. Omenil je tudi razgovor z uradnikom podjetja Ravaccia, ki je izjavil, da je plačala za stroške trikrat toliko, kot bi po njenem računu znašal dolžni znesek.

Uradnik Dario Rigato je povedal, da je vodil menični promet z različnimi bankami. Ko je De Noia prevzel mesto načelnika urada, mu je bila poverjena tudi registracija došlih menic. Povedal je tudi, da je stroškovna razpredelnica, ki jo je predložil obtoženec branilec odv. Munafo, v resnici bila last De Noie, da pa je ni bilo v uradu, kadar je bil ta odsoten. Potrdil je tudi, da Baciocchi ni nikoli štel dolžnikov in da je urad posloval bolje, kadar je bil odsoten De Noia.

Menični protesti

Po podatkih uradnega vestnika trgovske zbornice je bilo na goriškem v prvi polovici meseca maja 732 meničnih protestov, od tega 372 v Gorici, 129 v Trzinu, 59 v Ronkah, 44 v Krmnu, 23 v Gradežu, 27 v Gradiskih, 17 v Skočjanu, 8 v Starancu, 7 v Zagraju, 7 v Dobrodbu, 5 v Foglianu-Redipugli, 5 v Steverjanu, 5 v Slovencu, 4 v Mariani, 4 v Turjaku, 4 v Villesh, 3 v Moši, 2 v Sovodnjah, 2 v Farri, 2 v Doljenah ter po eden v Moraru, Romansu in St. Petru ob Soči.

Potem ko je dezertiral, se je Castaldi skrival v prazni hiši v Ul. Balilla

Njegova zagonetna osebnost po opisu dveh prijateljev - Sodišče dopustilo sedem prič obrambe in ponovno zaslišanje sodnih izvedencev

Po enodnevnem presledu v petek, zaradi praznika karabinerjev, je porotno sodišče v Gorici včeraj dopoldne in popoldne nadaljevalo razpravo proti Vittorio Zonnu.

Pri dopoldanski razpravi bi morali zaslišati najprej pričo Giuseppe Filija, ker pa je ta med tem časom umrl, je predsednik predložil njegovo prvo izjavo; v kateri se govori o Zonnovem prenočevanju v gostini pri Figlju na Travniku, kjer je Filija oddaljal sobe v najem. Nato so poklicali Mirello De Trianich, ki sedaj živi v Rimu, leta 1960 pa je bival v Gorici in zahajala v gostilno v Ul. Manzana, kjer sta se shajala s Castaldijem in sta si bila prijatelja. Priča je izjavila, da je bil Castaldi pred početnimi manevri bolj vesele narave, pozneje pa bolj zamisljen ter da je prihajal v družbi prijatelja Debolina. Na splošno se ji je zdel dober fant. Zanj je govorila s njim 12. oktobra 1960, pozneje ga je videla še enkrat ali dvakrat na Korzu Italija v družbi prijatelja in dveh deklet.

VČERAJ PONOČI V BOLNIŠNICI

Trgovec Ferrari iz Tržiča umrl zaradi posledic trčenja

V sredo zvečer ga je Majnici povozil motociklist. Ostali nesreči

Umrl je 74-letni trgovec Liberale Ferrari iz Tržiča, ki se je v sredo ponoči hudo poškodoval pri prometni nesreči na Majnici. Povozil ga je 20-letni motociklist Isidoro Braghetto iz Gradisce. Nesreča se je zgodila nekaj po 22. uri, ko sta se Ferrari na kolesu in Braghetto na motociklu peljala proti Farri. Motociklist, ki je vozil zelo naglo, je kolezarica podrl in ga pahnil v jarek. Kolo se je zataknilo za krmilno motorja in se tako peljalo še kakšnih 50 metrov, nakar je padlo na asfalt.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POKRE Oklic: brivec Angelo Grassi in tekstilka Lina Draga Buffolin, bolnišničar Francesco Valentini in uradnica Anna Leopusce, oficir ital. vojske Andrea Gemis in gospodinja Rosalia Contino, gruit Michele Basili in trgovska pomočnica Sofia Canzier, orožniški brigadir Mario Carati in trgovska pomočnica Ada Tavanti, Luciano Pavis, Serena Pavis, Marcella Comia, Viviana Cerni, Edmondo Brandolin, Alessandro Del Vecchio, Fabiana Morgia, Paolo Tomba, Anna Ballaben, Claudia Kosc, Danziera Zorzenon, Tania Frimozic, Giuliano Colja, Lucia Belotto, Giorgio Ustulin, Marco Donda, Massimo Succi, Antonella Succi, Andrea Comar, Cristina Prizzi.

Priznana mednarodno avtoprevoziško podjetje LA GORIZIANA

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZIŠKO PODJETJE LA GORIZIANA GORICA - UL. DUCA D'AOSTA 180 - TEL. 28-45 - GORICA PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA Ob nenadni izgubi naše predobre ANTONIJE PREMROU iztekamo iskreno ZAHVALO vsem, ki so nam v zadnjih dneh njegovega življenja stali ob strani. Globoko so nas ganili izrazi srčnih slovenskih, ki so nas dolgo rajsko spremljali na njeni zadnji poti ter s svetlim zasuli njen preran grob. Naša iskrena zahvala tudi vsem, ki so s pismenimi izrazi sožalja delili našo žalost. Mož MAKS, hčerka IVA in ostali sorodniki Gorica, dne 7. junija 1964.

ARETTA med elegantnimi in preciznimi urami je najcenejša znamka

ARETTA ULTRA THIN

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Gianni Motta na cilju Anquetil še «roza»

BIELLA, 6. — Današnja 21. etapa kolesarske dirke po Italiji od Furina do Bielle (200 km) se je končala z zmago mladega Gianija Motta.

- 1. MOTTA v 5:29:35, s povprečno hitrostjo 36,408 km; 2. Bitossi z zaost. 5"; 3. Zilioli z zaost. 1:02"; 4. Carlesi; 5. Balmamion; 6. Maurer; 7. Adorni; 8. Chiappano; 9. Aldo Moser; 10. Pambianco; 11. Zimmermann; 12. Rostoland; 13. De Rosso; 14. Ugo Colombo; 15. Anquetil; 16. Fontana itd.

TUDI DANES TRIESTINA NA GOSTOVANJU

Tržaška enajstorica brez Sadarja v Pratu

Triestina je včeraj zjutraj odptovala v Firence, kjer se bo začela do današnje tekme s Pratom. Tokrat je ostal doma Sadar, ki se je pri padcu nekoliko poškodoval in ni mislil, da je poškodba težja.

CHICAGO, 6. — Lanerossi Vicenza je vnoči odigral v otvoritveni tekmi mednarodnega nogometnega turnirja neodločeno 1:1 (0:0) z nemško enajstorico Werder Bremen.

HOUSTON, 6. — Američan Fred Hansen je s 5,20 m izenačil svetovni rekord v skoku s palico. Hansenovo mero verjetno ne bodo omoligirali, ker jo je dosegel na mitingu ameriške atletike zveze.

Maček pod šlemom

Odprli so neka vrata in ga potisnili v sobo. Prvo, kar je zagledal, je bil — satnik. Bil je pod šlemom in je stal za mizo, nasršil tiste brke, se naježil kakor jež.

UREDNISKO: TRST — UL. MONTECCHI 6 II TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predaj 559 — PODRUŽNICA: GORIČA: Ulica Silvio Pellico 1 II Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROCNINA: mesečna 800 lit — Vnapraj četrtletna 2.250 lit; polletna 4.000 lit; celoletna 7.700 lit — SFRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11.6374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3 I. telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600 14.603.88 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovsko 150, finančno upravni 250, omenitve 150 lit — Mali oglasi 40 lit beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

BOLOGNA IN INTER ZA LETOŠNJI NASLOV ITALIJSKEGA PRVAKA

V Milanu spopad za rešitev Sampdoria-Modena. RIM, 6. — Za jutrišnjo tekmo podaljška prvenstva A lige, ki naj določi v dvoboju Bologna — Inter letošnjega italijanskega prvaka, vlada tako v Rimu, kot v drugih krajih Italije in še posebno v Bologni in Milanu izredno zanimanje.

Dohode na stadion bodo odprli že ob 13.30, medtem ko se bo tekma začela ob 17.15. Sodil jo bo Lo Bello. Če se bosta enajstorici znašli po 90 minutah igre v izenačenem stanju, bo sodnik odredil nadaljevanje z dvema podaljškoma po 15 minut. V primeru, da tudi takrat ne bo zmagovalca,

tedaj bodo tekmo odložili in jo ponovili. Če bi bilo stanje še neodločeno, tedaj se bo sodnik poslužil novca, ki naj pokaže na enajstorico, ki se bo ponasala z značko državnega prvaka Italije 1963/1964.

Trenerja Bologne in Interja Bernardini in Helenia Herrera še nista najavila postavi. Predvidevajo, da se bo Bologna predstavila na «Olimpicu» s postavbo prejšnje nedelje, medtem ko mora trener Interja rešiti še nekaj dvomov v zvezi s Suarezom in Jairom. Kaže, da bo Spanec lahko igral, medtem ko bo moral temnopolti Jair ostati na tribunah.

Zelo verjetno se bosta moštvu predstavili sodniku v naslednjima postavamaj. BOLOGNA — Negri, Furlanis, Pavinato, Tumburus, Janich, Fogli, Perani, Bulgarelli, Nielsen, Haller, Renna.

INTER — Sarti, Burgnich, Facchetti, Tagnin, Guarneri, Picchi, Peroni (Jair), Mazzola, Milani, Suarez, Corsi.

KAM DANES? NA PROSEK VENDAR!

Agonizem s smehom v nogometni tekmi starih proti mladim

Prosečani, ki vabijo vse njihove prijatelje na tradicionalno tekmo v dogobru med stari in mladimi, tudi tik pred tolko pričakovanim dvobojem leta vztrajajo pri trditvi, da bo smeha in zabave dovolj. Zadnje priprave mrzlično potekajo in na Prosek so prišli tudi televizijski snemalci (na sliki: lanska ekipa z oklobušenimi spikerjem), poročevalci raznih kraških časopisov itd.

HOTEL «ZVEZDA» KOBARID

s sobami z eno in dvema posteljnima ter s tekočo toplo in mrzlo vodo, centralno kurjavo — skupa 54 ležišč. • Streže s prvovrstnimi vini: specialitete: soska postrv in divjčina. • V 5 km oddaljenem lavku so prvovrstna smučišča, v Nadiži pa lepe kopeli. • Cenjenim gostom se priporoča za obisk.

NOVA GORICA — Telefon 20-44 opravlja kvalitetne, hitre in varne prevoze potnikov in tovora doma in v inozemstvu. Informacije dobite v naših poslovalnicah v Novi Gorici, Tolminu, Ajdovščini, Postojni in Sežani — Turistična agencija «Izletnika» s poslovalnicama v Novi Gorici in Bovecu vam hitro in solidno organizira izlete po Jugoslaviji in inozemstvu, ter nudi vse ostale turistične usluge.

ROGAŠKA SLATINA, LAŠKO, RIMSKE TOPLECE

Rogaška Slatina zdravi bolezni prebavil, ledvic in jeter, Dobra zdravila in manjše bolezni, Laško revmatizem in rehabilitacija invalidov — Za izlet priporočamo tudi prekrasno Logarsko dolino — Informacije in prospekte dobite pri tržaških potovalnih uradih Aurora, Utat, Paterniti ali pri Tourist Office — Celje

KOMPAS : LJUBLJANA, Dvoržakova ulica številka 11

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI VRSI VSE TURISTIČNE USLUGE

POSTOJNSKO JAMO

Obiščite najlepše podzemsko čudo na svetu. Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16. in 18. uri. Izredni obiski po dogovoru z upravo. Obiščite tudi Škočjanske jame pri Divači. Obiski ob 10. in 15. uri vsak dan.

BOSTE OBISKALI LJUBLJANO? DOBRODOSLI STE v hotelu «TURIST» - Ljubljana DALMATINOVA, 13 - Tel. 36-129, 27-119. Restavracija, senenat vrt, bife - Hotel je oddaljen vsega 3 minute od glavne železniške postaje. Nudi vam: sodobno opremljene sobe s kopalnicami, telefonom, dvigalom - Zrna je naša kuhinja, ki vam nudi jugoslovanske in inozemske specialitete - Tudi v naših obratih: restavraciji «ZATOROG» Zupaničeva 9, ki vam nudi lovske specialitete, gostilni «DALMACIJA» Trubarjeva 23, ki vam nudi ribje specialitete, boste postreženi hitro in solidno. VABI VAS HOTEL «TURIST» LJUBLJANA

SPLOŠNA PLOVBA - PIRAN

vdružuje z modernimi tovorno - potniškimi ladnjami redno progo Jadran - Južna Amerika - via Zahodna Afrika (Rijeka - Split - Napoli - Genova - Marseille - Casablanca - Dakar - Conakry - Takoradi Tema - Rio de Janeiro Santos - Montevideo - Buenos Aires). Redno linijo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo - Indonezijo - Japonsko - ZDA - Zahodna afriška obala - sredozemske luke) TER NUDI: ladijske prevoze po vsem svetu s modernimi tovornimi ladnjami od 8000 do 18.000 ton nosivosti. — Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «Splošna plovba», Piran, Zupaničeva ul. 24, in na naše agente po vsem svetu. Telegrami: Plovba Piran. Telexi: 035-22, 035-23. Telefoni: 73.470 do 73.477.

HOTEL «SLON»

LJUBLJANA - Titova 10, tel. 20-644, 20-645 (Jugoslavija) Opozarjamo spoštovano javnost na naše usluge, ki jih nudimo v kletni restavraciji, kjer si lahko postržete s hladnimi in toplimi malicami, kosilom in večerjo iz domačih specialitet po zelo pristopnih cenah. Hotel vam nudi 177 modernih ležišč. V modernu urejeni hotelski restavraciji vam nudimo vse domače in tuje specialitete. Dnevno večerni koncert v kavarni. V nočnem BARU se lahko vsak večer zabavate ob prijetnih zvokih in mednarodnem artističnem programu. Sprejemamo rezervacije za manjše in večje družbe. Telef. 20-641-44

HOTEL «JELOVICA» - BLED - TEL. 316

BLED vabi. Hotel ob jezeru, obnovljen blejski grad z restavracijo, festivali, dnevna glasba in ples, pravilnice izletniške točke in druga razvedrila ter coinarjenje po jezeru.

HOTEL «KRAS» POSTOJNA TEL. 100

nudi vse hotelske usluge in se priporoča za cenjeni obisk. NOVA GORICA — Tel. 20-61, 20-32 s svojimi obrati restavracijo, kavarno. Prvorazredna kuhinja. Ples vsak večer razen ponedeljka. V primernih dneh je ples na vrtu.

HOTEL KRAN

TOLMIN — TEL. 39 Prvorazredna restavracija, udobne sobe, terasa, specialitete na žaru in dobra kuhinja. Ob sobotah in nedeljah ples. Višjudo se priporočamo.

PARK HOTEL BLED

Telefoni 284 - 938 - 1841 200 ležišč, restavracija, kavarna, nočni bar. Hotel odprt celo leto. V sestavi Park hotela je tudi Sporthotel na Pokljuki in izletniški dom v Ribnem. Vsi obrati postujejo celoletno.

HOTEL TRIGLAV KOPER

Tel. 16 Prvorazredna restavracija, udobne sobe, terasa, zimski vrt, nočni bar s programom. Priporočamo svoje obrate Giusterno z olimpijskim bazenom in restavracijo «Ritana», s specialitetami, postrvimi in rečnimi raki.

Izkoristite vaš izlet za ogled izvirkov VIPAVE

V HOTELU VIPAVA in v GOSTIŠČU OB IZVIRU vas prijetno postrežejo.

HOTEL CELEIA CELJE - tel. 2041, 2042 SE PRIPOROČA

ALP HOTEL HOTEL KANIN HOTEL GOLOBAR nudijo vse hotelske usluge. Priznana domača in inozemska kuhinja. Tel. 21 in 51 Priporočamo tudi obisk hotela «Planinski orel» v Trenti in gostišče v Soči in Logu pod Mangartom.

HOTEL ADRIA ANKARAN (bivši S. Nicolò) Telefon 74-112

bo odprt od 1. maja dalje skozi celo leto

T.G.P. - METROPOL PIRAN - Telefon 73-313

vabi na odlične specialitete in izbrane pijače v vseh svojih obratih; nočni bar «Tri papige» v Piranu z mednarodnim artističnim programom, odprt je vsak dan razen srede. Priporočamo novo restavracijo «Lucija» pri Portorožu

PALACE HOTELA V PORTOROŽU

Pod zdravstvenim nadzorstvom ponovno vsakodnevno poslujejo svetovno znane moderne rekonstruirane morske termalne kopeli. Indikacije: revmatična obolenja, ženske bolezni, obolenja dihalnih organov — Na razpolago: Tople morske kopeli Koper z morsko slanico. Masaže, inhalacije, blatne obloge, blatne kopeli - Vse informacije v upravi Palace hotela, Portorož, tel. 73145

HOTEL BELLEVUE LJUBLJANA Tel. 33-133

Priporoča cenjenim gostom domačo in mednarodno kuhinjo - Terasa - Vrt - S terase lep pogled na Ljubljano

GRAND HOTEL «UNION» Tel. 20-750, 21-742

s svojo restavracijo in senenatim vrtom, kavarno in hotelom, se priporoča cenjenim gostom

Grobna tišina. Ura tiktaka. Črni kazalci, še bolj črne slutnje. — Ali vsaj več, kje so partizani? — Ne vem. — Ali poznaš koga v Zagorju, ki ima zvezo z njimi, kurirja, odbornika ali koga drugega? — Gospod satnik, jaz zveze nimam, ne poznam nikogar in se ne ukvarjam s tem. Jaz sem legionar, vojak tretje satnije, prve bojne (polka) «gorskega združenja». Naš poveljnik je bojnik (polkovnik) Grah. Satnik se zmrabl, vse se spremeni v hudourn oblak. Povesi nos in brke, pa razločno, naglašujoč vsako besedo, opozori Kaparo: Poveljnik prve bojne «gorskega združenja» se imenuje Kriznik! Zakaj lažeš? — Gospod satnik — mirno odgovori Ilija — bojnik Kriznik, o katerem govorite, je padel pred osmimi dnevi pri Koprivnici v borbi z odpadniki. Vam morda to ni znano. To je Ilija dobro izpeljal, ni kaj reči! Satnik se v dvomu obrne k svojim, a oficirji skomignejo z rameni. Kaj se je pripetilo bojniku Krizniku pred osmimi dnevi pri Koprivnici, kdo od njih kaj ve! Kaj zdej! Sklonil se je nad mizo, pregledoval je tiste spise, obračal stvari, dokler naposled ni našel tistega, kar je želel. Vdigne listnico in vpraša: — Cigavo je to? — To je listnica mojega prijatelja ustaša Toma Tomljenovića, ki se je boril z menoj in je padel zadet od partizanskega strela na položaju pri neznanj vasi blizu Zelene Mrkvice. Ko je padel, sem mu vzel listnico, da jo pošljem njegovemu bratu, ki živi v Tuzli in stanuje v ulici Kralja Tomislava, št. 5. Tako je, živel Kapara, živel! Kdo bi rekel... res je maček, pravi maček! Odkrnde laž, nič manjšo kot gora, pa se z očesom ne trenne. Če bo nadaljeval tako uspešno, bi se utegnili se izmazati, kdo ve! Satnik ga je nezaupno meril, se mrščil pod šlemom, spuščal obrvi in jih zopet vzdigoval, potem je prižgal še eno cigareto, kadil, puhaj, širil nosnice in se še enkrat obrnil k tistim svojim častnikom, se obrnil in jih vpraševalno pogledal, pričakujoč od njih mnenje ali svet, toda tisti štirje še zmeraj tako stoje v vrsti kakor vojaki pri raportu, držijo se skrivnostno modro in po izrazu njihovih obrazov ne moreta ne satnik ne Kapara dognati, kaj mislijo in na čigavi strani so. Zdej satnik zopet brska po stvareh in verjetno razmišlja, kako in s čim bi naskočil tega prevečjanca, ki stoji pred njim. Pogled se mu ustavi na nožu, zavitem bosanskem nožu. Ogleda si ga pazljivo, odpre ga in pregleduje rezilo, ga zopet zapre, vzdigne v zraku in vpraša: — Ali je to tvoje? — Ni... tudi to je mojega prijatelja ustaša — se modro brani Kapara. — Kako to — nadaljuje satnik in drži nož še zmeraj tako v roki — kako to, da je krvav? Ali je na njem človeška kri? — Je, gospod satnik, človeška je... Njegova! Krvavel je... videli ste, tudi listnica je krvava, tudi nož... — Ni res, to ni od krvavega! Krvavo je samo rezilo, držaj pa ne! S tem nožem je bil nekdo zaklan! Kdo? Za trenutek se je Ilija zmedel. Zbegala ga je ta satnikova ostromost in ta spretnost zasliševanja in sklepanja. Spoznal je, da je tu pred njim lokav in prevečen razbojnik, s katerim ne bo tako lahko opravil. Vsako vprašanje je zahtevalo nagel in pripretiljiv odgovor, a najti v sebi pravo besedo domisliti se je pravčasno, ne se zbežati niti trenutke, vse to ni bilo tako lahko. Vsak odgovor je zahteval neverjetna naprepanje in je predstavljal napor, po katerem se je Kapara počutil zmeraj sibičjega, zmeraj bolj praznega. — Torej, kaj praviš? — Ne vem, kaj bi rekel, gospod satnik. Morda je bil kdo zaklan s tem nožem, kdo bi mogel zdej to dognati! Sami veste, da ustaši enako koljejo ljudi in mačke, kdor jim pride pod nož! — Torej nož ni tvoj! (Nadaljevanje sledi)